

KENNEDY KANDIDATŪRA

NEW YORKO SENATORIUS ROBERT F. KENNEDY NUTARĖ NEPRALEISTI PROGOS UŽKARIAUTI POSTĄ DAR ŠIAIS METAIS, NES KITAIP JO GALIMYBĖS LAIKUI BĖGANT LABAI SUMAZĖTŲ, TACIAU PAČIAM KRAŠTUI TAS JO UŽSIMOJIMAS DAUGIAU KENKIA NEGU PADEDA.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Senatoriui Eugene Mc Carthy gerai pasirodžius New Hampshire pirminiuose rinkimuose, buvusio prezidento brolis New Yorko Senatorius Robert F. Kennedy nutarė, kad jo galimybės kada nors atsisėsti į brolio turėtą prezidento kėdę labai sumažės, jei jis tuoj pat nestos į priešrinkiminę kovą. Mat buvo skaičiuojama, kad karo Vietname priešininkas senatorius Mc Carthy New Hampshire surinks tik 11% ar daugiausia 30% balsų, tačiau iš tikro jis gavo per 42%. Tai reiškia, kad sentimentas prieš karą demokratų ir ne demokratų tarpe yra labai didelis. Tiesa, prezidento Johnsono vardo nebuvimo rinkiminėse kortelėse, kas norėjo už jį pasisakyti, turėjo įrašyti jo pavardę, kas reikalavo specialių pastangų, ir iš viso pirminiai rinkimai, jei ką padaro, tai tik išryškina būsimo rinkimų nuotaikas, kurios iki rinkimų gali dar pasikeisti. Tačiau rin-

kimai New Hampshire, kaip ir viešosios nuomonės tyrinėjimas, parodė, kad prezidento Johnsono populiarumas yra gero, kai kritės ir respublikonų kandidato laimėjimas yra galimybių ribose. Jei tačiau laimėtų respublikonų kandidatas, Robertas Kennedy po keturių metų turėtų kovoti su labai stipriu kandidatu, turėjusiu progos per keturis metus Baltuosiuose Rūmuose padidinti savo orumą. Daugiau galimybių Robertas turėtų po 8 metų, tačiau per tą laiką nežinia kas gali atsitikti... Vienu žodžiu, Kennedy apsisprendė dabar ar niekada...

Tas apsisprendimas nebuvo labai lengvas, nes reikia nustumti kitą kandidatą senatorių Mc Carthy, jau nekalbant apie patį prezidentą Johnsoną. McCarthy Robertui tuoj prikišo, kam jis iš karto nepasisakė už jo kandidatūrą, nors ir rodė jam palankumą. Tik po to, kai McCarthy susilaukė simpatijų iš tam tikrų sluoksnių, dau-

giausiai intelektualinių, Kennedy staiga pradėjo šaukti "ir aš taip pat galvoju". Tiesa, Kennedy nuomonė apie karą nedaug skiriasi nuo Mc Carthy, tačiau jis nesitikėjo, kad ji bus taip greitai populiari ir būsimo rinkimų tarpe, užtat jis, nors ir pasisakė prieš karą, tačiau iki šiol palaikydavo Johnsono kandidatūrą, turėdamas galvoje daugiau 1972 metų prezidento rinkimus.

Kad išlaikytų bent dalį savo orumo, Robertas prieš paskelbdamas savo kandidatūrą per tarpininkus pasiūlė prezidentui sudaryti specialią komisiją Vietnamo problemai išspręsti, į kurią turėtų įeiti karo priešininkai, kaip buvęs ambasadorius Japonijai Reischauer, Yale universiteto prezidentas Brewster, buvęs Gynimo pasekretorius Gilpatric, senatoriai Mansfield (dem. Mont.), George Aitken (resp. Vt.) John Sherman Cooper (resp.) ir generolai: Lauris Norstad ir Matthew B. Ridgway.

Jei prezidentas sudarytų tokią komisiją ir priimtų jos rekomendacijas, Robertas susilauktų nuo savo kandidatūros išstatymo. Prezidentas tačiau tą pasiūlymą atmetė dėl pilnai suprantamų priežasčių. Jis ir iki šiol pasvarstydavo kiekvieną pasiūlymą taikiai pasiekti, deja, jie nesilūlė nieko kito kaip tik mažiau ar daugiau paslėptą kapituliaciją.

Žodžiu, Robertas praeitą savaitgalį oficialiai paskelbė savo kandidatūrą. Atrodo, kad jis tikisi sukelti tokią didelę opoziciją demokratų partijoje prezidentui Johnsonui, kad pagaliau ir politikai - profesionalai, kurie dabar kontroliuoja partijos aparatą ir stovi už Johnsoną, pradėtų abejoti prezidento perrinkimo galimybėmis. Tuo atveju demokratų konvencija po ilgesnio syravimo galėtų pasisakyti už Kennedy kandidatūrą. Uždavins nėra labai lengvas, nes prezidentas turi savo dispozicijoje milžiniškas pinigų sumas, kurių išleidimas vienu (Nukelta į 2 psl.)

Massachusetts gubernatorius J. Volpe, įteikęs jaunam Bostono lietuviui Arnoldui Bajerčiui aukščiausią gyvybės gelbėjimo ordiną -- Maltos Kryžių, dėkoja vadovui s. Manomaičiui už iš Lietuvos atbentą tautinį kaklaraištį, kurį Bostono jūrų skautai padovanojo gubernatoriui.

Boston Globe nuotrauka

LIETUVIS APDOVANOTAS MALTOS KRYŽIUMI

1968 m. vasario mėn. 22 d. Massachusetts gubernatorius J. Volpe Aukščiausiu Gyvybės Gelbėjimo -- Maltos Kryžiumi -- apdovanojo lietuvių, Bostono Nemuno Tunto jūrų skautą ARNOLDĄ BAJERČIŲ, iš Dorchester.

1966 m. gegužės mėn. 29 d. Pembroke, Mass. ankstyvą pavasarį trys mergaitės išplaukė irklėmis valtimis pasišruti "Seno Kumpio" ežere. Tuo pat metu, du jūrų skautai su motoriniu laivu taip pat bandė ankstyvą pavasario bangose paskraidyti. Diena buvo giedri, bet vėjuota ir šalta. Piktai vėjai įnirtusiai varinėjo ežero bangas, bet jaunimas to nematė. Vandens malonumas atitraukė nuo galvojimo, kad saugumas yra pirmoji vandens sporto taisyklė. Kai apie tai pagalvojo, buvo jau per vėlu: trys mergaitės grūmėsi su šėlstančiomis bangomis ir šaltu vandeniu... Sekundėmis mirtis artinosi prie skęstančių. Permirkę paltai, baltai pilni vandens ir mirtina baimė visai išsėmė jaunų gyvybių jėgas, o čia dar viena iš mergaičių ir plaukti nemokėjo, gi antroji vos pasišruti teistengė. Dvi skęstančios susikabinusios

dar reikalą pablogino. Tą gudžią tragedijos akimirka atšvilpė jūrų skautų motorlaivis. Jame buvo du jaunuoliai 18 metų ir vienas 17, gi Arnoldas Bajerčius vos 13 metų jaunuolis. Pirmą motoras spėjo užgesinti, kaip vadovo buvo komandos, jūrų skautas nusimetė paltuką ir batus. Kitą akimirka metėsi į šaltas, šėlstančias bangas ir kiek tik jėgos leido, pasileido plaukti prie bedingstančių nuo vandens paviršiaus mergaičių...

Skautas nedvejojo, jis gerai atsiminė per suėgusią įgytas instrukcijas, tačiau mintys skriejo šviesos greičiu: nebuvo lengva susikabinti su aukais atskirti ir tik gelbėtojo išmokyta technika, jam leido atlikti šį paprastą, bet labai komplikotą persikabinimo veiksmą. Kitą akimirka su silpnesne auka jis jau plaukė prie motorlaivio. Perdavęs mergaitę apsiskuto padėti ir antrajai.

Visa tai įvyko daug greičiau, negu čia aprašyta. Rodosi, tik viena siaubinga tetruko akimirka, tokia trumpa, kad gelbėtojas negalėjo prisiminti vanduo buvo šaltas ar šiltas, gelbėdamas nuvargė ar turėjo begales jėgų?

Krante to baisaus įvykio liūdininku buvo įsknt. Povilas Jančiauskas. Jo siaubas buvo begalinis: nei laivo, nei kitos gelbėjimo priemonės, o nelaimė ežero viduryje. Jis tik malda te galėjo jaunam didvyriui padėti...

Gal tas įvykis taip ir praeitų nepastebėtas, nes gelbėtojas taip niekam ir neišsitarė, jei ne į sknt. Jančiausko raštas tuntininkui. Nuo čia prasidėjo visas reikalas: pradžioje kvotą vedė tunto štabo nariai, o

kai raportas pasiekė BSA, tai ir US teismo tardytojas Chadwig perėmęs reikalą, ne tik Ameri-

(Nukelta į 3 psl.)

IŠ VISO PASAULIO

• RYŠIUM SU AUKSO ir dolerio krize, japonai vistiek galvoja, kad jokia kita valiuta nepakeis dolerio ir kad ūkinėje srityje ir toliau dominuos JAV. Krizę japonai įžiūri ne valiutoje, bet Amerikos ūkinėje vadyboje.

Prancūzai tuo pačiu klausimu sako, jog JAV esąs "milžinas užsimojęs siekti vienu metu per daug". Ir jie sutinka, kad JAV lieka ūkiniai stipriausia galybė pasaulyje, tačiau sunku išsilaikyti visą laiką su augančiu biudžeto deficitu, žvaistant pinigų po visą pasaulį.

• ANGLIJA paskelbė naują vyriausybės biudžetą, kuriuo smarkiai pakelti mokesčiai ir angliai dar kartą privalės "susiveržti diržus", kad nugalėtų ūkinius sunkumus. Pakelti mokesčiai perkamoms prekoms kaip cigaretėms, deginei, benzinui, baldams, automobiliams ir visai eilei kitų. Siekta ma (vesti algų, kainų ir dividendų kontrolę.

Bendrai, mokesčių pakėlimas siekia 8,5% buvusių mokesčių biudžeto įplaukų.

• W. GOMULKA, lenkų komunistų vadas, savo kalboje bandė švelninti spaudoje pasireiškusį antisemitizmą, kalbinant "sionistus" už studentų riaušių sukelimą. Jis pareiškė, jog kiekvienas žydas, noris išvykti į Izraelį, galės tai be varžymų padaryti. Kaltę už riaušes jis bandė suversti intelektualams.

Gomulka taip pat paskelbė, kad ryšium su riaušėmis suimta 1208 asmenys, kurių 367 studentai.

• ČEKOSLOVAKUJOJE vyksiančių įvykių pasekoje buvo sušaukta viza prezidento stūniui Ant. Novotny jr., besiruošiančiam keliuoti į Vak. Vokietiją. Prezidento stūnis taip pat kaltinamas įsivėles į pabėgusio į JAV gen. Sejna aferas.

Kariuomenės laikraštis Obrana Lidu paskelbė straipsnį kaltinantį senojo režimo žmones "moraliniu pakrikimu". Gen. Sejna, Novotny jr. ir buv. krašto apsaugos ministeris Lomsky naudojė kareivius savo privačių vilų ir namų stovyklai.

BENDRUOMENĖS VADOVAI TARĖSI CHICAGOJE

1968 kovo 16-17 Chicagoje įvyko Bendruomenės vadovų pasitarimas, kuriame dalyvavo: PLB valdybos nariai St. Barzdukas, A. Nasvytis, M. Lenkauskienė, V. Kamantas, JAV LB valdybos nariai pirm. Br. Nainys, J. Borevičius, St. Džiugas, K. Dočkus, A. Kairys, J. Kavaliūnas, A. Santaras, D. Tallat-Kelpšaitė, P. Žumbakis, Kanados LB valdybos nariai pirm. A. Rinkūnas ir S. Kairys, JAV LB prezidiumo pirm. J. Kapočius, PLB III-jo seimo komiteto atstovas LB New Yorko apyg. pirm. A. Vakselis, PLB Jaunimo sekcijos atstovai A. Saulaitis ir R. Domarkaitė, JAV LB v-bos reikalų ved. K. Barzdukas.

Pasitarime buvo svarstyti šie klausimai:

PLB III-jo seimo darbotvarkė, sąmata, studijinių komisijų sudarymas.

Sukurtuvinių 1968 metų programos vykdymas — lėšų rinkimas ir bendruomeninės jų dalies pasiskirstymas (sutarta visais galimais būdais remti Jungtinio Finansų Komiteto darbą), menininkų išvyka į Pietų Ameriką ir jos finansavimas, jaunimo vadovų priešseiminė stovykla ir kiti PLB Jaunimo sekcijos darbai. JAV LB ir Kanados LB atstovai atskirai dar tarėsi JAV ir Kanados lietuvių III-sios tautinių šokių šventės reikalais su šios šventės komiteto pirm. dr. L. Kriaučiūnu ir kai ku-

riais kitais jo nariais.

Bendruomenės ir Vliko bendradarbiavimas. Šiam klausimui išskylant platesniu mastu, sutarta ieškoti jam vietos ir PLB seimo svarstymuose.

Bendrujų ateities darbų planavimas — ketvirtoji JAV ir Kanados lietuvių dainų šventė, lietuviško ugdymo metai, kultūrinė parama Pietų Amerikos lietuviams ir kt.

Lietuvio ženklio platinimas — ženklelis, turėdamas ugdomosios tautinio solidarumo reikšmės, ko plačiau siai paskleistas tarp visų laisvojo pasaulio lietuvių.

Į pasitarimą taip pat atsilankė ir jį pasveikino ALTO pirm. E. Bartkus. Malonaus šeimnininko pareigą atliko apyg. pirm. S. Ingainis PL

Bendruomenės vadovų pasitarimo dalyviai kovo 16-17 Chicagoje.

A. Gulbinsko nuotrauka

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

ANGOJE Kazys S. Karpus

SUNKUS KELIAS Į VIENYBĘ

(5)

1916 metai: Karo tęsimasis iškėlė naujus reikalavimus, ir bendra veikla būtų darbus lengvinus.

Sausio 20 d. Brooklyne suvažiovo tautinės ir katalikų srovių žmonės tartis dėl vieningos veiklos. Pasitarimai baigėsi tuščiai, nes katalikų atstovai pasakė neturį įgaliojimo sutarčiai pasirašyti.

Vasario 10 d. St. Šimkus paskelbė nuo 1915 m. rugp. mėnesio surinkęs Lietuvos karo nukentėjusiems šelpti \$9,360, daugiau vienos tautinės srovės ir susipratusios visuomenės remiamas. Tautos Fondas turėjo surinkęs \$6,300, bet pinigų laikė savo kasoje.

Kaip svarbu buvo veiklą vienyti parodo tas: po nepavykusio suvažiavimo Brooklyne sausio 30 d., vasario 22 d. buvo šaukiamas kitas pasitarimas New Yorke, tačiau katalikų atstovai visai nepasirodė. Taigi, vasario 24 d. vėl skubomis sukvietas pasitarimas Philadelphiaje. Ten svarstyta reikalas steigti bendrą Amerikos Lietuvių Tarybą. Sąlyga buvo 7 atstovai iš katalikų pusės, 5 iš tautininkų ir viena vieta skirta socialistams, kurie tuo nesidomėjo ir nedalyvavo pasitarime. Katalikų srovė vis laikėsi savo daugumos reikalavimų. Sumanymas ten ir baigėsi -- be pasekmių.

Kovo 5 d. Amerikoje atsirado socialistų atkviesti karo nukentėjusiems aukų rinkėjai buv. Dūmos atstovas adv. A. Bulota ir rašytoja Žemaitė. Bulota, išstius metus važinėdamas po kolonijas, neigė Petrapičio ir Vilniaus šelpimo komitetus ir čia esantį komp. Stasį Šimkų.

Dirbo Lietuvos veikėjai tėvynėje, dirbo ir amerikiečiai, kad ir sroviniai pasiskirstę, kartais susinešdami su savo vienminčiais Lietuvoje ir kitur Europoje, kartais vieni apie kitų žygius nežinodami, tačiau kaip tai ypatingai visų pastangos ėjo ta pačia nepriklausomybės siekimo linkme.

Kovo 16 d. išvyko į Europą katalikų Tautos Fondo atstovai kun. Bartuška ir Dr. J.J. Bielskis pasitarimams su savo idėjos žmonėmis. Balandžio 19 d. išvažiavo Romanas Karuža, tautininkų atstovas, pakviestas Petrogrado Komiteto dalyvauti Stockholme rengiamoje konferencijoje.

Kovo 16 d. Kongreso atstovas Farr, pagal Dr. J. Šliupo patiektą medžiagą apie Rusijos pavergtas tautas, įnešė Kongrese bilį reikalaujantį Ameriką remti tautų išlaisvinimą. Rezolucija išspausdinta Congressional Record. Katalikų srovė savo keliu laiks nuo laiko darė panašius žygius. Kiek vė-

liau po to, prezidentas Wilsonas paskelbė mažų ir pavergtų tautų laisvės principą.

Gegužės 17 d. spaudoje paskelbta, kad visos trys srovės per pusantų metų darbo Lietuvos reikalams surinko virš 60,000. Socialistams buvo priekaištaujama kad surinktas aukas naudoja pašalinams reikalams. (Jie nepriklausomybei nejudino nei piršto, buvo nusistatę rinkti aukas tik karo nukentėjusiems šelpti.)

Gegužės 24 d. sukvietas suvažiavimas sujungimui visų trijų srovių šelpimo fondų į vieną baigėsi tuščiomis. Socialistai laikėsi savo siauro nusistatymo. Tautininkams kun. F. Kemėšis, Darbininko redaktorius, siūlė įsijungti į bendrą veiklą katalikų srovėje, kur jie būsią remiami ir gerbiami. Tautininkai pasiryžo likti ir dirbti savo srovėje.

GARSAI IŠ VILNIAUS ŠALPOS REIKALU

Žinios apie mūsų tautos aukų rinkimo ir dalinimo klausimu iššaukė Vilniuje tokius atgarsius (liepos m. 1916 m.):

Kun. Tumas-Vaižgantas rašė: "Karti būtų ironija įrodinėti keno paduotas gabalas duonos bus alkanam sotesnis, o drapana šiltesnė."

Dr. Basanavičius dar stipriau mus barė: "Aš savo dienas jau baigiu. Būtų man lengviau jei mūsų Lietuva, kurios atgimimui tiek darbo ir kovos padėta, kuri šiandien prapulties krante, turėtų ilgas apgynėjų eiles. Mums seniems žilaplaukiams būtų lengviau į kapus nužengti jei visi Lietuvos vaikai susipiestų į krūvą Tėvynę gelbėti. Siunčiame jums, vaikai, gal paskutinį mirštančios Lietuvos šauksmą. Jeigu Lietuvos žmonėms teks badu išmirti, atminti, jie mirs su mintimi, kad jūs, amerikiečiai, galėsite juos gelbėti, bet negelbėjote".

Tais žodžiais atvaizduota tamsi, tragiška Lietuvos žmonių padėtis vokiečių karo frontui persimetęs į rytus, į Lietuvą.

Birželio 21 d. pasirodė čia iš Rusijos atsidanginęs V. Kapsukas ir pradėjo griauti iš pagrindų siaurai užsidariusią socialistų sąjungą. Kairiųjų naudai rinkęs aukas adv. Bulota varė savo kenksmingą darbą neigdamas tautinės ir katalikų srovių pastangas.

Liepos 18 d., Waterbury mieste įvyko atkaklūs debatai tarp Bulotos ir Stasio Šimkaus apie Petrogrado Lietuvių Komitetą. Bulota, tą komitetą smerkdamas, išvadino Šimkų "snarglium", "vaikėžu", "paršu" ir kitaip, vietoje rimtai argumentavus. Socialistų spauda Šimkų neliaujamai dergė. Tautinė spauda vi-

sada palaikė ir rėmė Šimkaus misiją, aštriai pasisakydama prieš Bulotos elgesį.

Senutę Žemaitę socialistai naudojo žmonių patraukimui į Bulotos prakalbas.

Liepos 19 d. mūsų spaudoje paskelbė Amerikoje esant 750,000 lietuvių, jų tarpe apie 40 gydytojų, 20 advokatų, taip pat 20 daktorių, 25 laikraščių leidėjų, apie 120 kunigų, 30 bankininkų, 3,000 smulkių ir stambesnių pramonininkų, 2,500 karčiarninkų, apie 10,000 amatininkų specialistų.

Kapsukui praleidus keletą savaičių socialistų tarpe, redagavus jų laikraštį Kova, skelbiant kovą "socialpatriotams", jų sąjunga pradėjo plysti į kairiuosius ir dešiniuosius (vėliau į bolševikus ir menševikus).

Rugp. 9 d. grįžo iš Europos katalikų atstovai kun. Bartuška ir Dr. Bielskis: Pranešė kad Europoje visos lietuvių partijos dirba vieninčiai. Patarė šelpimui gauti namas aukas siųsti į Vilnių Antano Smetonos vardu.

Rugs. 15 d. gauta iš spaustuvės tautinio Autonomijos Fondo išleista Dr. J. Šliupo knyga "Lithuania in Retrospect and Prospect". Išspausdinta 5,000, tada taip reikalingos informacijos apie mūsų tautos istorinę praeitį ir dabartinius siekius, tačiau kitos dvi srovės tą knygą paneigė.

IŠGAUNAMA "LITHUANIAN DAY"

Nebaigiamos pastangos rinkti aukas vokiečių karo nuteriotai Belgijai privertė lietuvių stengtis gauti leidimą rinkti viešai aukas ir Lietuvos žmonėms, kurie nukentėjo nuo vokiečių mažiau kaip belgai.

Katalikų veikėjas adv. Jonas S. Lopato rugp. 17 d. sukvietė Wilkes-Barre mieste apie 50 organizacijų atstovų. Įsteigta bendras tautinių ir katalikų veikėjų Centralinis Komitetas iš 12 asmenų, po lygiai iš abiejų srovių. Pirmininku išrinktas pats adv. Lopato, sekretorium Matas Šalčius (atvykęs iš Lietuvos karo pradžioje), išdininku V. Lukoševičius. Lyg parodymui, kad galima apsieiti be srovių sąsainių, rugs. 1 d. Centralinis Komitetas pasiuntė į Washingtoną Dr. Joną Šliupą ir F. Živaitą, abu tautinės srovės, susitarti su Amerikos Raudonojo Kryžiaus vadovybe numatytų šalpai surinkti aukų globojimui. (Naujienos tą žygį pavadino "niekšų ir bepročių darbu".)

Rugs. 28 d. atvyko iš Lietuvos Martynas Yčas ir kun. Jonas Žilius aukoms rinkti. Jie trumpai lankė kolonijas su pranešimais apie dalykų eigą Lietuvoje. Aukų su-

Kazys S. Karpus su 1916 metais pagamintu kaspinu, kurį anuo metu nešiojo lietuviai rinkdami aukas nukentėjusiems nuo karo Lietuvoje.

rinko apie \$3,100.

Kitas pavykęs tarpsprovinis didelis darbas 1916 metais suvažiavime Brooklyne rugsėjo 28 d. buvo įsteigimas Lietuvos Atstatymui Bendrovės. Valdyba susidarė iš abiejų srovių pasauliečių ir dvasiškų. Bendrovės tikslas buvo sukelti dideles sumas pinigų, čia jomis daryti apyvartą, o karui pasibaigus perkelti į Lietuvą. Trumpu laiku išsparduota akcijų už \$365,000.

Tačiau šiuo atveju neišvengta srovinių taisyklių. Katalikų grupė susimetė ir įsteigė kitą, Liet. Amerikos Prekybos ir Pramonės Bendrovę, tiems patiemstikams. Prie jų atsirado dar ir kitos bendrovės. Per visas jas sukurta virš milijonas dolerių, kurie su laiku, nepasiekus tikslo, žlugo be naudos.

Nuostabu, kaip tais laikais lietuviai, uždirbdami apie \$15 savaitėje, turėjo tiek pinigų viešiesiems reikalams, aukoms, bažnyčių statymui ir išlaikymui, ir dar karo pabaigoje pasiuntimui gimimams milijonus dolerių.

"LIETUVIŲ DIENOJE" SURINKTA \$ 130,000

Lapkričio 1 d., kai Centralinio Komiteto buvo pasiryžta gauti aukoms rinkti dieną, prezidentas Wilsonas paskelbė "Lithuanian Day".

Centralinis Komitetas neturėjęs patyrimo nei patyrusių žmonių, suorganizavo kolonijose apie 400 komitetų aukų rinkimui praveisti. Ne kaip Belgijai, mums niekas svetimas nepagelbėjo, nei spauda, nei bažnyčios, išskyrus išimtinus atvejus. Viskas ką laimėjome, buvo savomis pastangomis.

Tą šaltą rytą (kalbėsiu apie New Yorką) išėjome į viešas miesto gatves (į privačių namų gatves miesto valdyba rinkėjams leidimo nedavė), su dėžutėmis pinigams imti.

Atkreipkit dėmesį į nuotraukoje rodomą rinkėjams užrašą: atspausdinti žodžiai ant baltos medžiagos. Vyras apsegė ant rankovės, mote-

rys per krūtinę ištisai.

Svarbus netikslumas buvo pirmutinę eilutę surinkti mažomis raidėmis, "LITHUANIAN RELIEF DAY" kai turėjo būti didelėmis "LITHUANIAN WAR RELIEF" (priminti karą, ne dieną). Praeinantiems nebuvo aišku koks "Relief", nes apie Lietuvą mažai kas žinojo. Vokiečių - rusų karo frontas spaudoje buvo vadinamas "Eastern front", rytų frontas.

Antra eilutė, beprasmiškai spausdinta didelėmis raidėmis "Central RELIEF Committee" nieko lietuviško neatstovavo. (Žodis RELIEF su klaida, turėjo būti "RELIEF".)

Tą dieną surinkta kiek virš \$130,000. Bet apsiavilsit patyrę, kad tų pinigų karo nukentėjusieji NEGAVO.

Katalikams ir tautininkams susivaržius kam Lietuvoje aukas siųsti, pinigai pavesti Amerikos Raudonojo Kryžiaus Washingtono globai.

Persiuntimas neįvykdyta iki 1917 metų balandžio 6 d., tada Amerika įstojo į karą, ir pinigai tik po karo, 1919 metų birželio 12 d. Lietuvą pasiekė. Raudonasis Kryžius, pridėjęs dar \$100,000 vertės vaistų ir kitų reikmenų, pasiuntė.

Tas Centralinis Komitetas buvo laikinas lapkričio 1 dienos rinkliai praveisti. Tautiniai redaktoriai Balutis ir Širvydas ragino palikti jį pastoviu Lietuvos karo nukentėjusiems šelpti, bet katalikai nesutiko, nes būtų nukentėjęs jų didelis Tautos Fondas, kurį jų visuomenė ir organizacijos buvo varu vertę aukas siųsti. Tuomet tas fondas ir jų srovė pasidarė galinga.

Tautinė srovė, be to, 1916 metais savo Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondui gavo \$14,500 aukų, tam Centraliniam Komitetui surinko dar \$50,000.

Lapkr. 22 d. iš Petrogrado atvyko į Chicago prie Draugo kun. Pr. Bučys, didelę pajėgą jų srovės politikai vesti.

Lapkr. 29 d. Amerikos spaudoje pasirodė kita ži-

Kennedy vaidmuo...

(Atkelta iš 1 psl.)

ar kitu būdu, gali nulemti ir lokaliųjų pareigūnų, kaip gubernatorių ir burmistrų, išrinkimą. Tokiu būdu stoti prieš kandidatą - prezidentą toje pačioje partijoje nėra labai lengva. Prezidento Trumano populiarumas buvęs dar mažesnis kaip dabar Johnsono, o vis dėlto jis laimėjo ir nominaciją ir rinkimus.

Robertas savo pasisūlymą remia John F. Kennedy administracijos, kurios jis buvo nariu, "rekordu" -- pasiektais laimėjimais. Skelbdamas savo kandidatūrą jis paminėjo Kubą, Berlyną ir Laosą. Tiesa, dėl tų problemų karas nekilo, tačiau Kennedy visur nusileido sovietams. Kuba liko komunistinė, Berlynas, priešingai susitarimams, liko apsuptas mūro sienos, kuri leido stabilizuoti komunistinį režimą Rytų Vokietijoje, o Laosas padalintas ir šiuo metu ten, priešingai susitarimams, yra 40.000 šiaurės Vietnamo kariuomenės! Sunku įsivaizduoti dabartinį Vietnamo karą, jei prieš tai nebūtų nusileista Kubos, Berlyno ir Laosu bylose. Tas "rekordas", bent mano akyse, kalba daugiau prieš Robertą negu už jį.

Savaime aišku, kad Roberto kandidatūra veiks ir į respublikonų partiją. Nixonas pasisakė už karo baigimą, tačiau lyg ir davė suprasti, kad savo iki šiol labai "sakališką" poziciją jis pradėjo kiek minkštinti. Galimas kandidatas Rockefelleris paskutiniu metu laiku susilaikė nuo bet kokios nuomonės apie Vietnamą pareiškimo. Be abejo, Nixono ir Rockefellerio vėlesni pareiškimai bus suderinti su taikos troškimo tendencijom. Jei taip bus, prezidentas Johnsonas negali tikėtis jokių prasmingų derybų su komunistais iki rinkimų. Ką jis gali padaryti, tai pagerinti karinę būklę iki to laipsnio, kad komunistai negalėtų tikėtis karinio laimėjimo. Ateitis gali būti pilna mūšių ir Vietname ir Amerikoje, nes viso pasaulio komunistai nenorės praleisti tokios puikios jiems pasitaikiusios progos. Paskutinės demonstracijos Europoje prieš amerikiečius tai ryškiai rodo.

* JAV KARIUOMENĖS dalinių pradėta "valymo akcija" pietus nuo Saigono duoda vis geresnių rezultatų: surandami milijonai komunistų ginklų sandėliai, kuriuose šalia modernių šautuvų pilna raketų ir kt. sunkios artilerijos sviedinių.

nia, kad Vokietija paskelbus Lietuvos valstybės pripažinimą ir siūlo karalium kaizerio sūnų Eitelį.

Gruodžio 13 d. Darbininko redaktoriaus kun. F. Kemėšis išėjo smarkiai prieš Centralinį Komitetą kaip "laisvamanišką", atgrasinimui katalikiškos visuomenės neaukoti jam. Katalikų srovė po to, 1917 m. sausio mėnesį iš Centralinio Komiteto formaliai išstojo.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00. Dirva išeina: tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Pavojingos idėjos

Tiek, kiek mūsų išeivija domisi JAV politika, galima ją paliesti daug ką apibendrinus, jungiant didelius laimėjimus praityje su viltimis ateityje. Mat, daugeliui Amerika vis dar tebėra toji laisvųjų ir gerbūvio šalis, prieš kurią nublunka bet kurie palyginimai su kita valstybe. Dar ir dabar sutinkame vyresnės kartos lietuvių, kurie ir Lietuvą vaizduoja kaip toli atsilikusį caro provincijos užkampį. Tokiu atveju ką gi čia lyginsi su Amerika...

Kiek kitaip reikalai atrodo tiems, kurie pasistengia ir sugeba giliau pažvelgti į šio krašto problemas, išskylančius sunkumus, politinius nukrypimus, į sistemą, kurioje atsiranda spragų, seniliškumo ženklų ir visa eilė kitų negerovių, nekalbant jau apie aiškiai susikomplikavusią rasinę problemą. O kur dar senesni ir naujesni išipareigojimai, liečią beveik viso pasaulio valstybes, pagaliau, ir karas Vietname išskyla vis didesniu ir didesniu galvosūkiu.

Politinis barometras ryškiau pajuda prasidedant rinkimais kandidatų į prezidentus. Konstitucija suteikia prezidentui didelę galią ir šiame krašte būdamas kartu ir ministrų kabineto galva, prezidentas turi kur kas didesnę įtaką, o kartu ir atsakomybę.

Ilgėsnį laiką buvo įprasta galvoti, kad dviejų partijų sistema suniveliavo abi partijas (demokratų ir respublikonų), ir kad tarp jų dažnai nebėra jokio skirtumo, ypač svarbesniuose ir pagrindiniuose klausimuose. Ir iš tikrųjų, net ir šiomis dienomis matome visą eilę įtakingų respublikonų, remiančių demokratų prezidento Johnsono politiką. Gi pati didžiausia opozicija jam ateina iš demokratų kariojo sparno.

Skilimas demokratų partijoje ypatingai ryškiai pasireiškė šiomis dienomis senat. R.F. Kennedy paskelbus savo kandidatūrą į prezidentus. Tai buvo desperatiškas žygis 42 m. sulaukusio politiko gyvenime. Paliekant detales ir jo žygio analizę ateičiai, svarbu išsiaiškinti faktas, kad užsienio politikos horizonte senat. R.F. Kennedžio idėjos, mūsų nuomone, yra toli einančios į tą kairę, iš kurios netolimoje praityje daug nemalonumų buvo susilaukę visa eilė valstybių. Tai kelias į koaliciją su komunistiniu elementu, kuris niekam nieko gero nežada.

Prispaustas spaudos atstovų pasisakyti Vietnamo klausimu, senat. R.F. Kennedy pareiškė siekiantis ne karo išplėtimo, o susiaurinimo, sustabdymo Š. Vietnamo bombardavimų, didesnio P. Vietnamo išpareigojimo, derybų su Vietkongo atstovais, garantuojant jiems vaidmenį Saigono politikoje. Tas momentas reiškia ne ką kitą, kaip nurašymą senat. R.F. Kennedžio knygose tūkstančių jaunų amerikiečių gyvybių, kovojusių prieš komunistų veržimąsi į laisvės siekiantį kraštą. R. F. Kennedy ir jo patarėjai negali nežinoti pasekų to krašto politinės padėties, kuriame į vyriausybę, kad ir koaliciniais pagrindais, įsibrauna komunistai. Tokio "bandymo" deklaravimas ir yra tuo išsiaiškintu ir iš akių neišleistinu faktu, kuris verčia labai akylai stebėti tolimesnės šio krašto politikos eigą, nes tos idėjos yra pačios pavojingiausios ne tik gerbūvių, bet ir laisvę mylinčių ir jį puoselėjančių tautai.

Amerikoje įsikūrę sąmoningi komunistų pavergtų kraštų žmonės šiuo lemtingu kraštui momentu privalo ne iš šalies stebėti įvykių eigą, bet visas jėgas sukoncentravus ruošti rinkimams taip, kad jų įtaka ir svoris, kuris yra labai galimas ir vertinamas, neliktų išiektas pasyvių stebėtojų vaidmeniui, o prisidėjimui prie gelbėjimo nuo tų idėjų, kurios ne vieną kraštą nuvedė į pražūtį.

APDOVANOJO MALTOS KRYŽIUMI

(Atkelta iš 1 psl.)

rikos Skautų Asociacijai, bet ir Vyriausiajam Bustui ir Gubernatoriui buvo pranešta.

Už šį didvyrišką žygį LJS Inkaro Taryba drąsų ir ryžtingą 13 metų skautą Arnoldą Bajerčių apdovanojo lietuvių Aukščiausiu Gyvybės Gelbėjimo Medaliu, o 1968 m. vasario mėn. 22 d. Massachusetts guber-

natorius J. Volpe įteikė Amerikos Skautų Asociacijos Aukščiausią Gyvybės Gelbėjimo auksinį medalį -- Maltos Kryžių. Šis įvykis tuo yra įdomus, kad tai įvyko pirmą kartą Amerikos istorijoje, kad Gubernatorius įteikia tokį medalį ir pirmą kartą per 50 metų įvyko Bostone, kad Maltos Kryžius įteikiamas šiame mieste ir svar-

ONA IVAŠKIENĖ -- nepailstanti tautinių šokių vadovė

Bostono tautinių šokių grupės organizatorė ir vadovė Ona Ivaškienė šiais metais mini savo veiklos 30 metų sukaktį.

Ona Ivaškienė grįžo Amerikon iš Lietuvos 1937 m. ir būdama tautinių šokių mėgėja, tuoju Bostone pradėjo organizuoti pirmąją šokių grupę. Tai buvo Amerikoje gimęs 5-7 metų lietuviškas atžalynas. Tų pačių metų lapkričio mėn. 25 d. pirmą kartą pasirodė Bostono Lietuvių Dukterų Draugijos parengimo programoje. Sulaukta gražaus pritarimo ir ovacijų. 1938 m. vasario 16 d. minėjime išpildė meninę dalį. Nuo to laiko iki dabar beveik nė vienas lietuviškas parengimas N. Anglijoje neapseina be šio ansamblio pasirodymo. Jis keliauja iš vienos lietuvių kolonijos į kitą ir visur maloniai sutinkamas.

Toliau svarbesnieji ansamblio pasirodymai buvo šie: 1939 ir 1964 m. dalyvauja Pasaulinėse Parodose New Yorke Lietuvių Dienų meno programoje, 1942 m. Šiam ansambliui atsidaro durys į JAV meno šventę, 1944 m. N. Anglijos meno festivalį, kur vėliau per kelerius metų dalyvauja meno programoje su geriausiomis JAV televizijos ir kino žvaigždėmis. Boston Globe dienraštis, aprašydamas vieną tų švenčių, idėjo nuotrauką trijų lietuvių su

biausiai, kad istorijos puslapius yra įrašytas Lietuvių Jūrų Skautas Arnoldas Bajerčius, 13 metų jaunuolis.

Vasario mėn. 22 d. Washingtono dieną Bostone yra paprotys, kad gyventojai ateina sveikinti Gubernatorių. Šiais metais buvo virš 12,000 sveikintojų. Ta proga Gubernatorius pareiškė noro įteikti medalį.

Jau gerą valandą prieš įteikimą nuvykome į Gubernatoriaus raštinę: didvyris Arnoldas, jo vadovas J.S. Myk. Manomaitis ir Boston Council. Ilgai lūkuriavome, pagaliau prasidėjo apeigos: prie jaunuolio iš abiejų pusių atsistojo du garbės sargybiniai -- JAV armijos generolai, šalia -- skauto vadovas ir užpakalyje BSA Boston Council.

Taip išrikiuotiems kairiams ir Valstijos policininkams, kurių buvo kas trys žingsniai, radijo balsybos pranešėjui pasakojant visą įvykį, prisiartinome prie Gubernatoriaus, kuris ypatingu nuoširdumu pasveikino skautą ir prisegė medalį.

Momentas buvo jaudinantis. Ta proga Gubernatoriui buvo įteiktas lietuviško rašto austas kaklaraištis, kuris buvo atgabentas iš Lietuvos per pasiuntinį, laiduojant, kad komunistų rankos jį nepaliestų. To įvykio šviesoje, Gubernatorius labai susijaudino.

Šis įvykis yra didelis ne tik skautų, bet ir lietuvių šeimoje, nes berniukas Lietuvai pasitaravo daug ir plačiai nušakabėjo lietuvių vardas.

J.S. Myk. Manomaitis

tautiniiais drabužiais pažymėdamas, kad tai buvo "Three Lithuanian Stars"

visus trisdešimt metų vadovė pasiliko ta pati — visada besišypsanti ir nero-

Ona Ivaškienė, tautinių šokių vadovė, kurios pagerbimas ruošiamas kovo 31 d. Bostone.

dalyvavusios šioje meno šventėje. 1948 m. pirmą kartą Bostono šokių ansamblį pamatome televizijos ekrane, o vėliau kiekvienais metais matome jį dažnu televizijos stoties programos dalyviu. Šiais metais televizijos stotis davė vasario 16 d. proga lietuvių programą. Mūsų ansamblis atliko trečdalį tos programos. Sambūris du kartu dalyvavo Washingtono: Washington Post ir State Dept. naujų rūmų atidarymo proga įvairių tautų šokių šventėje. Washington Post apie lietuvių rašė: "Lietuviai žibėjo liaudies šokių šventėje... lietuvių grupė parodė, kad liaudies šokiai, jei tik gerai atliekami, gali sužavėti žiūrovus". Šiose šventėse dalyvavo diplomatinis korpusas, aukštieji valdžios pareigūnai ir minia žurnalistų.

Bostono šokių ansamblis yra dalyvavęs abiejose JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventėse Chicagoje, šiais metais taip pat ruošiasi dalyvauti su didelė šokėjų grupe. 1965 m. ansamblis yra dalyvavęs žygyje į Jungtines Tautas New Yorke. Tai svarbesnieji ansamblio pasirodymai, kiek jų būta per visus 30 metų, sunku pasakyti, bet O. Ivaškienė mano, kad jų būta apie tūkstantį.

Keitėsi šokėjai, bet per

danti jokio nuovargio. Ne nuostabu, kad daugelis stebisi, iš kur O. Ivaškienė turi tiek energijos! Reikia pastebėti, kad tas darbas jai sekėsi turint pasišventusį jaunimą ir tėvėlių paramą.

Šiais metais, minint Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukaktį Bostone, O. Ivaškienė šio minėjimo rengimo komitei įteikė čekį sumoje 1125 dol. ir šią sumą paskirstė taip: 1000 dol. — Lietuvių Fondui, 100 dol. Tautos Fondui ir 25 dol. — ALT. Tai gražus pavyzdys moters, kuri 30 metų nepavargusi dirba lietuvišką darbą, aukojasi ir dar materialiai remia. Ši O. Ivaškienės stambi auka lietuvių reikams yra lyg vainikas, uždėtas ant jos 30 m. tautinio darbo.

Bostono lietuvių, vadovaujant vietiniam Moterų Federacijos klubų skyriui, š. m. kovo 31 d., 4 val. p. p. So. Bostono Lietuvių Draugijos auditorijoje, kaip padėką už jos nuopelnus lietuvių išlaikyti, ruošia pagerbimą ir jos 30 metų visuomenio darbo paminėjimą.

Baigiant sveikiname O. Ivaškienę, jos tautinių šokių ansamblį, minint 30 metų veiklos sukaktį, linkime nepavargti, bet ir toliau gaivinti lietuvių vardą Amerikos žemėje.

Pr. M.

DETROIT

"KETURI KELIAUNINKAI" ATKELIAUJA Į DETROITĄ

Vaidilos teatras, vadovaujamas Petro Maželio, atvažiuoja į Detroitą ir čia kovo 30 d., 6 val. 30 min. p. p. Holy Redeemer Auditorijoje, 5671 West Vernor Hwy., suvaidins A. Rūko veiklą "Keturi keliauninkai". Tai retas veiklas, kuris suteikia didelį malonumą ne tik jauniausiam mokiui, bet bus malonu pasižiūrėti tėveliui ir mamytėi. Nepraleiskite tos retos progos. Tegul pamato mūsų jaunimas nepaprastą veiklą ir jaunųjų vaidybą.

Prie auditorijos yra automobiliams pastatyti didelės aikštės. Įvažiuoti reikia iš Junction ar Cambell gatvių.

ALTS skyrius

• ALT S-gos Detroito Sk.

Valdyba šaukia š. m. kovo 24 d., 4 val. p. p. M. Sims rezidencijoje metinį narių susirinkimą. Bus renkama nauja valdyba ir revizijos komisija. Išrinkti reikės atstovus į DOCK. Bus aptarti skyriaus veiklos reikalai. Kviečiami visi nariai su poniomis susirinkime dalyvauti.

Sk. Valdyba

ANTANO PETRIKONIO KŪRINIŲ PARODA

Kovo 17 d., 12 val. Lietuvių Namuose atidaryta dailininko Antano Petrikonio meno kūrinii paroda. Paroda atidarė LB Detroito apylinkės pirmininkas Jonas Urbonas. Vėliau parodos atidarymo proga kalbėjo Viktoras Veselka ir žodį tarė pats dailininkas Antanas Petrikonis.

Į parodos atidarymą atsilankė virš 100 žmonių. O tą dieną ją aplankė netoli 200 žmonių. Parodoje išstatyti 42 paveikslai. Daugumoje paveikslai yra realistiniai, bet yra ir abstraktinių. Jau pirmąją dieną dalis išstatytų paveikslų buvo parduota.

Paroda tęsis iki sekmadienio kovo 24 d., 3 val. p. p. ir bus atidaryta penktadienį ir šeštadienį nuo 6-9 val. vakaro, o sekmadienį nuo 11 val. iki 3 val. p. p.

Antanas Petrikonis gimė Lietuvoje, Alytuje 1923 m. Daug studijavo Vilniaus Meno Akademijoje, Manchester School of Art England, Kennington City & Guilds of London ir St. Martin's School of Art London.

Londonė buvo suruošęs dvi savo darbų parodas. 1959 m. atvykęs į Ameriką įsijungė į kūrybinę veiklą ir dalyvavo visoje eilėje kolektyvinių parodų. Be to yra suruošęs keturias savo individualines parodas.

1966 m. A. L. D. Sąjungos kolektyvinėje parodoje balsavimo keliu jam buvo paskirta pirmoji premija.

A. Grinius

Bostono lietuvių šv. Petro parapijos choras su vadovu muz. J. Kačinsku, Vasario 16 minėjime gražiai išpildė meninę programą.

"DIALOGAS SU KRAŠTU" (10)

BRONYS RAILA

NAUJOJI CIVILIZACIJA

Jeigu tai būtų sovietinio Lietuvos rašytojo apysaka ar romanas apie okupantų nacių koki parsidavėlių, nieko nesakyčiau. Tai būtų normalu ir pagallinią. Ką gi geresnio Kremliaus privilegijomis maitinamas sovietinės okupacijos tarnautojas, lietuviskas partietis rašėiva galėtų atlikti, kaip pirmiausiai pavaizduoti hitlerinį Lietuvos nacionalistą, žmogėd-rą, išsigimėlį ir niekingiausią plačiosios tėvynės priešą?

Bet draugas Baltušis šį kartą parašė ne trumpą noveliukę, o tik plačiomis idėjomis perpildytą straipsnį, kurio apmatuosė man ir teko laimė pabūti tokiu pagrindiniu herojumi. Tai kitas atvejis, ne beletristikos, o žurnalistikos, kur kalbama apie gyvenimo tikrovę ir kur būtini teisingi ir tikslūs faktai. Ir į ką atsiliepti beveik reikia.

Kada buvau laimingas...

Mano vaidmenį nacių okupacijos laikais nuo pat pirmųjų dienų draugas Juozas apibūdina ryškiai, konkrečiai ir tvirtai, nė nemirktelėdamas, - visai panašiai, kaip ir kiti jo bendraminčiai iš kompartijos, agitpropo ir NKVD, "perstatydami istorijos teismui" šimtus ir tūkstančius kitų lietuvių, pabėgusių už sienius, žuvusių ar nužudytų tėvynėje ir sibiruose.

"Malonu" nebent tai, kad šį kartą sovietinis rašytojas mane dargi išskiria iš tos gausios masės, gerokai vaizdingiau išryškindamas mano hitlerinius nuopelnus ir laimingumą.

Girdi, kai tik "Lietuva iš tikrųjų buvo okupuota" (tartum vienos okupacijos būtų iš tikrųjų, o kitos ne "iš tikrųjų"...), kai hitlerinė Vokietija ėmė viską Lietuvoje naikinti, išžudė apie 700,000 žmonių, tai nei Baltušis, nei jo draugai nė sykio iš manęs negirdėję pavartojo termino "okupacija". "Priešingai, jau nuo pirmų vokiškų fašistų okupacijos dienų", rašo toliau draugas Juozas, aš nubėgęs jiems tarnauti, aktyviai dirbęs ir stiprinęs jų jėgas, padėjęs jų siautėjimui, - ir nė sykio nepasidomėjęs, už ką ir kiek fašistiniai okupantai man apmoka tą parsidavėlišką darbą. Aš tik ėmęs įpinigėlius, traukęs sau šampaną ir buvęs laimingas...

Taip "matė" Baltušis, per karą su savaisiais pabėgęs į Rusiją, taip jis Amerikos bimbinkams tebeaiškina ir dabar. Reikia tikėtis, kad šitokie faktai bus įtraukti į hitlerinio genocido Lietuvoje istoriją, kurią agitpropas ir NKVD istorikai rašė ir teberašo vis storesniais tomiais.

Kaip aną kartą minėjau, ši aplinkybė ir verčia mane kiek nukrypti nuo temos ir pereiti prie autobiografijos, kuri nuo karo pradžios ligi pabaigos buvo nuotykinga, kaip ir tūkstančių kitų lietuvių, tik, deja, nepasižymėjo nieku kažkuo išskirtinu ar labai svarbiu, dėl ko būtų reikėję skubėti tuos nuotykius aprašyti. Tik įjungti į bendrųjų įvykių srovę, gal įgautų jie reikšmės bent truputytį.

Ar dar neužteko nusikaltimų?

Galima ir kartais reikia kritikuoti, net puldinėti savo politinius, ideologinius ar kultūrinius priešus. Bet mūsų civilizacija, kurios šaknų ieškome jau senovės Graikijoje ar savuosiuose namuose, buvo veik įpratusi reikalauti, kad puldinėjimai ir teigimai vis dėlto turi būti pagrįsti faktais ir tikrovės daviniais. Tiesa pirmiausiai yra tai, kas atitinka tikrovę. Kai tvirtinimas tikrovės neatitinka, jis yra netiesa, prasimanymas, melas.

Bet bolševizmas ir sovietizmas atnešė kitą etiką. Melas jam yra geras, net visai teisingas ginklas savo priešui nudobti ir savo tiesiai apginti. Bolševikas gali nemirktelėdamas tvirtinti, jei kas tik jam atrodo naudinga savo garbei ir bolševizmo sėkmei įrodyti. Toks savo atsiminimų aprašymuose yra, pvz., Antanas Venclova, kaip ir daugelis naujojo pasaulio atstovų. Baltušis čia mažiau gabus, jis vis dar mokosi, vejasi, taigi naudoja tokius gramėdiškus ar halucinacinius tvirtinimus, kad juokas suima. O tuomet net ir savajai tiesai nebeapatarnaujama.

FIDELIO IR LIETUVIŠKI MOTYVAI

Jei ne Chicagos Lietuvių Operos dešimtmečio sukaktis (1957-1967) pereitais metais, J. Kar-navičiaus Gražinos operą greičiausia būtų tu rėję šiais Laisvės Kovos metais. Sava herojinė bei patriotinė opera, be abejo, būtų labiau tikusi švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį.

Tačiau, kaip ten bebūtų, genialiojo Beethoveno opera Fidelio šiems sukakties metams parinkta ne be pagrindo.

Viena, tai gan aukšto muzikinio lygio veikalas (kurtas dar 1805 m., tebesiautėjant Napoleono galybei), antra, jame ke-llama laisvės problema, kuria nūdien visi esam didžiai susirūpinę, žinodami, kaip mūsų tėvynė kenčia svetimą priespaudą ir nelaisvę.

Tam tikra prasmepagrindinis Fidelio motyvas turi gliminingumą ir su Gražina. Kaip narsioji Naugarduko kunigaikštienė Gražina gelbsti savo vyro Litavaro garbę,

Jeigu, drauge, apie ką norėjai rašyti, reikėjo daugiau pastudijuoti sugrįžus iš Rusijos, nors kiek susipažinti, kas buvo, ką kas kaip darė. Tada nereikėtų išsigalvoti visiškų nesąmonių, kvailiausių pasakų, naiviausių postringavimų. Kas mane asmeniškai liečia, tai juk pilnai užtektų Baltušio tvirtai linijai paremti daugmaž teisingų tvirtinimų ir tikrų nuotykių.

Mano "nusikaltimai" bolševizmui ir kultūrbolševizmui, Sovietų Rusijos interesams ir jos agentės kompartijos užmačioms, mano palaikymas "fašistinės" santvarkos nepriklausomoje Lietuvoje ir vėlesnis bekompromisinis nepriklausomos Lietuvos valstybės principo gynimas, o ypač savo laiku galvoimas, kad buvo galima palankiai žiūrėti net į hitlerinį karą prieš Sovietų Rusiją, tikintis, kad toks dviejų banditų susikibimas ir nusikraujavimas vėliau galbūt sudarys padėtį, kuri palengvins Lietuvai išsilaisvinti nuo vieno ir kito bandito vergijos rėžėjų, - argi tai buvo dar neužtenkami nusikaltimai?!

Butinai burliokiškas dialogas

Spėčiau, kad visi anie paminėti "nusikaltimai", kurie iš mano pusės, kiek sąlygos ir jėgos leido, buvo vykdomi sąmoningai, šaltai ir be jokių lengvinančių aplinkybių, kiekvienam nors kiek oresniam bolševikui galėtų atrodyti pusėtinai objektyvūs ir mirtinai rimti. Ir jų nereikėtų tiek daug ir dar tokių iškilingų. Užtektų ir bent dviejų - priešinimosi bolševikų okupacijai ir Lietuvos nepriklausomybės siekimo, - kad man be jokių svyravimų būtų pritaikintas šaunusis Sovietų Rusijos baudžiamojo kodekso 58-sis paragrafas, kuris, kaip anksčiau esu minėjęs, numato tik dviejų bausmių parinkimą:

- sušaudymas,
- ištrėmimas visam gyvenimui.

Kadangi mano lietuviams draugams, kaip Justui Paleckiui, Petriui Cvirkaui, Jonui Šimkui, Antanui Venclovai, Kostui Korsakui, Salomėjai Nėriui ir gal Juozui Baltušiai užsistojant ko gero būtų pavykę išsiderėti iš tų dviejų palankesnę bausmę, tai būtų greitis ir gražiai apsistoję ties pirmąja abėcėlės raide a - sušaudymas. Nuosprendį skubiai įvykdžius, jokie tolimesni "dialogai" nebūtų reikalingi.

Bet ne, taip negalima! Kai nuo tos humaniškos bausmės pavyko išsisukti, tai bolševikinė etika ir sovietinio žmogaus kultūra būtinai reikalauja stipresnio pliurpalo.

Jeigu jau priešas, tai jis negali būti tik šiaipsau priešas, jokių būdu ne idėjinis priešas, turėjęs ar turis kokių aukštesnių tautinių, dvasinių, valstybinių ar moralinių motyvų. Ne, jis buvo supuvęs niekšas, pasišlykštėtiną išgama, neturėjęs jokio idealo. Kodėl? Kadangi jis nubėgo tarnauti žmogėdroms, jis parsidavė fašistiniams okupantams, jis ėmė jų pinigėlius. Ir kai su jo talka iš 700,000 Lietuvos nužudytų gyventojų krūtininių liejosi kraujas, tai pats jis traukė sau nacių šampaną - ir buvo laimingas...

*

Štai bolševikinių metodų, sovietinės etikos ir NKVD stiliaus esencija.

Man dar suprantama, kad taip apie lietuvių (ir kitus lietuvių) gali rašyti sovietinėje Lietuvoje išleidžiamose knygos, brošiūrose ir laikraščiuose mūsų senolių žemėje įsitaisęs koks maskolius, ar žydas, ar mongolas, Suslovas ar Ivanas. Kas jiems ir mūsų tėvynė, - tik kolonija, tik "mažoji Amerika", kur jie sugužėjo pasmaguriauti! Bet liūdna ir gaila, kad šitaip apie lietuvių gali rašyti, taip gadintis ir enkavedistiniu vulgarumu peržliugti lietuvių gimęs prasikišęs autorius, kurio knygų švaresnės kalbos pavyzdžius dažnai cituoja didžioji Lietuvių Kalbos Gramatika.

Pravalyk savo lietuvišką burną nors tu, drauge iš Aukštaitijos, - mėgink vengti, jei dar gali, to mums atnešto maskoliškai burliokiško stiliaus.

jam susidėjęs su kryžiuočiais prieš Vytautą, taip ir taurioji Leonora, Fidelio vardu, gelbsti savo vyrą, ispanų kilmingąjį Florestaną, nuo tirono Pizarro kėslių ir kalėjimo. Gal svarbiausias skirtumas tas, kad Gražina, kovodama su kryžiuočiais, karžygiškai krinta kovoj, o Leonora, išgelbėjus savo vyrą iš kalėjimo, triumfiškai žengia į išlaisvintą gyvenimą. Tačiau abiem atvejais istorinis žygis laimi nemarumo vainiką.

Dėl to Fidelio pirmiausia yra laisvės

triumfo kūrinys. Kalba eina ne vien apie asmeninę laisvę, bet apie laisvę plačiu ir valstybiniu mastu. Pizarro pareiškia:

Žinok, kad to kenkėjo
Kaltė mirties verta
Valstybė ir tauta
Nuo jo ilgai kentėjo.

(B. Pūkelevičiūtės vertimas).

Be abejo, tai pačiam tironui (kaip ir aplamai kiekvienam okupantui) taikytini žodžiai, nes jo priešų tapo vyras, "kovojęs tiek tiesos vardu,

Šiemet ir Kanadoj žiema buvo gili... Petro Bulionio nuotrauka

patyręs tiek baisių skriaudų."

Fidelio, kaip ir Gražina, rodo aukštesniam idealui -- šiuo atveju tėvynės laisvei -- pasiaukojusios moters paveiklą. Tokį paveikslą A. Mickevičius savo Gražinai, sako, buvo radęs T. Tasso kūryboj, o Beethovenas savo Fidelio - Leonorą ėmė iš prancūzų rašytojo J.N. Boully dramos Leonora. Nors abiejų šaltinis skirtingas, bet visuotinė literatūroj jis išskyla ypač kritiškais tautai bei valstybei momentais.

Finalinė Fidelio scena baigiama triumfaliniu himnu Leonoros pasiaukojimui bei kilnumui, kurį amžiais minės daina:

Mylinti, tauri žmona,
Sunkią kovą ji laimėjo,
Ją plačiai minės daina,
Net ir mirtį nugalėjo
Mylinti, tauri žmona.

(B.P. vert.)

Panašiai giedama ir Gražinos finale:

Nėr žmogaus plačiuos
Naugarduko plotuos
Kursai apie Gražiną
dainos nežinotų:
Dainuoja kanklininkai,
kartoja mergaitės,
Kovų gi vietą menalaukų
lietuvaitsės.
(Ir. Jono vert.)

Pagrindinio motyvo atžvilgiu Fidelio ne mažiau artimas ir garsiajai Vytauto ir jo žmonos Onos istorijai, pagal kurią didžioji pasiryžėlė panašiom aplinkybėm kaip Leonora, iš Jogailos kalėjimo išgelbėjo Vytautą. Tai buvo didis ir net lemiamas žygis, nauja linkme pasukęs visos laisvos Lietuvos gyvenimą. Gaila, kad mūsų rašytojai ir poetai to motyvo savo kūryboj nėra kaip reik iškėlę, nėra jo net kaip reik ėmęsi. Tarp nežymių bandymų paminėti nebent galėčiau pirmojo Donelaičio Metų ir lietuvių dainų leidėjo L.

Rėzos parašytą baladę Ona ir Vytautas, išspausdintą jo eilių rinkiny Prutena (1825 m.).

Ona Vytautienė verta ne mažesnio įamžinimo, kaip Mickevičiaus Gražina, kuri dargi yra daugiau legendinio pobūdžio, ar Boully Leonora (Beethoveno Fidelio), kurios motyvas yra daugiau tarptautinio, kaip tautinio, pobūdžio. Dėl to ir Rėza savo kuklią baladę baigia skundo ir kartu pagarbos žodžiais:

Ona, moterie kilnioji!
Kanklėm tu nepagerbata,

Tu iš marmuro nemoji
Padėka tau užmiršta:
Lai tave plačiai pagerbia

Mano jausmo žodis
šis,

Ir lai tavo melle, garbė
Skelbia amžių ateitis!

Tuo būdu Fidelio motyvas randa atgarsio mūsų tautos padavimuose ir istorijoj ir tuo pačiu jis mums daros artimesnis ir suprantamesnis.

A. Rimtenis

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

HELP WANTED MALE

FOREMAN
Require man familiar with all phases of job shop machining of cold heading steel tooling. Supervisory experience helpful but not necessary. Excellent opportunity for right man.
BELL TOOL INC.
24539 West Warren
Dearborn Heights, Mich.
(33-35)

**WANTED EXPERIENCED
DIEMAKERS & MACHINISTS**
Day work. Steady work for qualified men. Fringe benefits.
WERNER TOOL & MFG. CO.
12326 E. McNichols Rd.
Detroit, Mich.
313 526-6022
(28-37)

**WANTED
1ST CLASS
DIEMAKERS**
Proof of 4 years experience. Working 58 hours a week. Top rates \$4.90 per hour to start.
ALL FRINGES.
WELLES DIE & ENGINEERING CO.
12855 Burt Rd., Detroit, Mich.
EMPLOYMENT OFFICE OPEN FROM
10 A.M. TO 10 P.M. DAILY
EXCEPT SUNDAY
(30-34)

MES IR MŪSŲ APLINKA

Paskaitos, skaitytos L.S.T. Korpi Neo-Lithuania Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 m. minėjime, Chicagoje, santrauka.

Mes kuriamės Amerikoje. Dabar jau vadinamės "amerikonais", nežiūrint ar tai pasiekta pagal imigracijos - pilietybės dokumentus ar pagal gimimą. Mumstūrėtų rūpėti, ir aš tikiu, rūpi, Amerikos politinis, ekonominis ir kultūrinis būvis. Amerika išaugo iš svetimtaučių, suvažiavusių iš skirtingų šalių. Jie atsivežė savo papročius ir kalbas, ir taip pat padarė ją laisvą. Mes dėkingi mus prigladiusiai Amerikai. Mūsų jauniems ji jau pasidarė antroji tėvynė. Čia augome ir augame, mokinamės, dirbame, kuriame šeimas. Mes gyvenam labai gerai.

Bet mes, lietuviai, neprivalome pražūti šiame krašte, o tik prisidėti prie jojo tuo, ką atsivežėme su savimi ir tuo praturtinti jį. Mūsų pareiga supažindinti amerikiečius, savo draugus, kaimynus, bendradarbius su mūsų papročiais, mūsų šventėmis, mūsų menu, dainomis ir pasižymėjusiais asmenimis. Tokiu būdu mes galime stengtis įvesti lietuviškuosius papročius tarp visų kitų tautybių papročių. Pavyzdžiui aš ir aš švenčia Šv. Patriko dieną ir prie jų prisideda daugelis kitų amerikiečių, kodėl mums nesvęsti Šv. Kazimierą ir supažindinti su juo per Ka-

ziuko muges ir kt. programomis visus amerikiečius?

Dažnai atsitinka, kai mūsų žmogus pasidaro turtingesnis, tada jis užmiršta viską, kas lietuviška! Taip jis pasidaro vergas ir dingsta kaip lietuvis ir kaip asmuo. Menu posakį "Meilė pinigui yra pusė viso blo-

Aldona Čekienė iš New Yorko minėjime skaitė pagrindinę paskaitą.

gio pasaulyje, o pinigų neturėjimas yra antroji blogio pusė". Tad mes, lietuviai, turime išmokyti pinigą vertinti ir jį naudoti geram reikalui. Pirmiausia mes turime išlikti sau žmonėmis ir nepažūti masėje. Mes turime išlikti lietuvių bei ir nepagailėti tam savo pastangų, o taip pat dolerinės aukos. Norint būti naudingais savo tėvų šaliai ir sau, mes turime tobulėti, dirbti, mokintis, siekti geresnių gyvenimo sąlygų ir nepamiršti ištieti pagalbos ranką vargstantiems broliams sesėms okupuotoje Lietuvoje!

Pasižiūrėjus į aukojančių sąrašus mūsų laikraščiuose, galima užtikti tik vieną kitą pavardę amžiumi jaunesnio aukotojo. Retas jaunesniųjų taip pat reiškiasi labdarybės srityje. Kur neapmokama, ten nedirbama ir nepadedama dirbantiems! Tad kur mūsų jaunuomenė, baigusi mokslus, gerai uždirbanti, patogiai ir gražiai gyvenanti?

Lietuvybei išliksime gyvi ir veiklūs tik kietu pasiryžimu ir pasiaukojimu. Pirmiausia, svarbu mokėti lietuvių kalbą. Kas neišmoksta lietuvių kalbos, palaipsniui žūna mūsų visuomenei ir tautai. Tą turi suprasti kiekviena lietuvių šeima, auginanti prieauglį. Nepasiteisinimas, kad namuose esą sunku kalbėtis lietuviškai, nesą laiko vaikams į lietuviškąsias mokyklas nuvežti! Kalba ateina išnamų. Nei vienas, nors ir geriausias mokytojas, nei išmokins vaiko kalbėti taip, kaip jojo tėvai. Mažai vaikai labai greit ir be sunkumų gali išmokyti kelias kalbas.

Skundžiasi tėvai ir mokytojai, kad vaikams neįdomu mokintis apie Lietuvos praeitį. Tai esu pati patyrusi, nes teko dėstyti lituanistinę mokyklą. Man, neaišku, kodėl mūsų mokyklų programose visi kursai (istorija, geografija, literatūra...) baigiasi 1940 metais? Kodėl nemokiname vaikų apie dabartį, apie vergiją Lietuvoje, apie komunizmo kėslus lietuviui? Kodėl nepažindinti vaikus su dabartine okupuota ir anek-

Korpi Neo-Lithuania Chicago skyrius kovo 10 d. Jaunimo Centre surengė Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimą. Nuotraukoje prezidiumas, iš kairės: magistra Jūratė Slivinskienė, vicepirm. dr. Leonas Kriaučiūnas, sekr. Zita Burneikytė, vicepirm. Živilė Keliuotytė, pirm. Edas Modestas, išd. Jonas Grigaitis, valdybos narė Ramunė Jurkūnaitė ir arbiter eleganciarum Stasys Virpša.

Dalis svečių, dalyvavusių suruoštame minėjime.

V. A. Račkausko nuotraukos

suota Lietuva? Būdami studentais ir norėdami kovoti už Lietuvos laisvę, mes privalom suprasti dabartinę padėtį Lietuvoje, pažinti visas komunistų vartojamas priemones, apgavystes, intrigas, šnipinėjimus. Tai pažindami, mokėsime nuo jų apsiginti ir su jais kovoti, kitus išpėti.

Amerikoje mes turime gana daug organizacijų. Gal ir per daug? Tačiau jei žmonės nori susiburti, kodėl jiems to neleisti. O jeigu kai kurie susibūrimai teapjungia nedidelį narių skaičių, tai ir jų svoris toks tebus. Tačiau organizacijos, sutraukiančios didesnę dalį mūsų bendruomenės narių, yra labai ir labai reikalingos. Esame nevienodų pažiūrų, įsitikinimų, tad stodami į organizacijas pasirenkame savo širdžiai ir idealams artimiausias. Įsotojė turime progą tas organizacijas savo darbui, mintimis paryškinti, pagyventi, lenktyniauti su kitomis organizacijomis. Tai yra labai sveika ir svarbu, nes tik tuo keliu suformuotas jaunuolis gali pasireikšti visu savo sugebėjimu ir ryžtu. Pagaliau, organizacijos, o ypač studentiškos korporacijos, padeda subręsti narių asmenybei, juos tarpusavyje suartina, padeda išsivystyti draugystei ir pagaliau susikurti šeimoms. Ir tokiu būdu tęsiam lietuvių išlaikymą.

Bet neužtenka vien tik priklausyti organizacijai, reikia ir joje dirbti. Pas lietuvių organizacijose trūksta dviejų pagrindinių dalykų: punktualumo ir žodžio tęsėjimo. Punktualumas parodo žmogaus tvarkingumą

ir gerą valią. Žodžio tęsėjimas yra susijęs su pareigos jausmu, užsispyrimu ir atvirumu.

Edas Modestas, Korpi Neo-Lithuania Chicago skyriaus pirmininkas, atidaro Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimą Jaunimo Centre kovo 10 d.

mu. Norint gyvenime ką nors atsiekti, reikia tai nusistatyti ir nedvejoti nusistatyme.

Didesnėse mūsų kolonijose pasidairius, tenka pastebėti kad gyvų, veiklių lietuvių jose skaitoma vis mažiau ir mažiau. Bet kavūčių, vaka-

rienų, balių, atrodo jei nedaugėja, tai bent nemažėja... Gal neatsilieka ma su viešų minėjimų rengimu, bet tokių, kurie anot Vitalio Žukausko, "sutraukia tik pražiusį jaunimą"... O kur prieauglis? Arba kur randasi mūsų vaikai, nelankantieji lituanistinių mokyklų? Tad ar neverta pagalvoti ir išleisti lietuviškų knygų, kurios tikėtų turiniu ir kalba prieaugliui? Ir bendrai reikėtų duoti mūsų jaunimui daugiau progų lavintis ir mokslintis. Reikia premijų netik novelėms, romanams, bet ir vaikų bei jaunimo knygų autoriams. Sielojamasi, kodėl lietuviškuose minėjimuose ir parengimuose nematomas jaunimas. Bet ar pastebime, kad tie minėjimai būna, kaip taisyklė, per ilgi, o jų programa perkrauta nereikalingomis kalbomis... Jeigu metai išmetų girdi tąpatį ir taip kas metai turi išsėdėti keturias valandas ar ilgiau, tai ne tik jaunimui, bet ir vyresniems juk nusi-bosta!

Ir pabaigai, žodis apie kritiką ir savų darbų vertinimą. Man atrodo, kad lietuviai bijome kritikos. Pav., po kokio minėjimo, visais atvejais ne labai vykusio, paėmė laikraštį ir skaitai pagyrimus ant pagyrimų, aprašant tą minėjimą... Ar tai ne savęs apgaudinėjimas? Nereikia kritikuoti tik iš pagiežos, keršto ir neapykantos. Rimta kritika, darbo vertinimas yra vertingas ir naudingas būdas, galintis daug padėti spręsti visas lie-

(Nukelta į 6 psl.)

Dr. Leonas Kriaučiūnas minėjime kalbėjęs Korpi Neo-Lithuania vyr. valdybos vardu.

VISOS NUOTRAUKOS
V. A. RAČKAUSKO

Korporantės šoka taurinius šokių...

Korpi Neo-Lithuania tautinių šokių grupė, išpildžiusi minėjimo programą.

Buvęs pasaulio bokso čempionas Jack Sharkey -- Juozas Žukauskas, tarptautinėje sporto ir turizmo parodoje New Yorke moko jaunimą užmesti meškere. V. Maželio nuotrauka

JUNG TINIO FINANSŲ KOMITETO PRANEŠIMAS

Jungtinis Finansų Komitetas sudarė gaires ir planą ir darbas jau pradėtas. Suplanuota mūsų dailininkų kūrinių laimėjimai kaip akstinas užsibrėžtų aukų sekmingam surinkimui. Čia tenkama dėkoti mūsų dailininkams už dosnią aukų paveikslais.

Komitetas išsiuntinėjo turimą medžiagą 68 vietovėms, įskaitant Chicago, Los Angeles, Detroit, Cleveland, Philadelphia, Baltimore, Washington, D.C., ir kitas apylinkes Amerikoje. Taip pat buvo kontaktuota Kanados lietuvių bendruomenė. JFK skyrių veiklą jie išvystė dar prieš Vasario 16 minėjimą.

MES IR MŪSŲ APLINKA...

(Atkelta iš 5 psl.)

tuvybės problemas. Dėl teisingos kritikos niekas neturėtų užsigauti, o tik padėkoti už pastabas ir kitą kartą padaryti geriau. Todėl ir aš tikiu, kad Jūs išklause šias mano mintis, neužmiršite jų, bet persvarstysite, padiskutuosite ir pakritikuosite, o tai bus jau nauda mums ir lietuvių, jos geresnei atečiai.

JF Komitetas iš New Yorko išsiuntinėjo iki šiol į susikūrusius JFK skyrius bei JAV LB Apylinkes 6150 laimėjimų knygučių, 19,450 jubiliejinių vokų, 3830 "Communist get out of Lithuania" stikerių, 3,960 ženklų klijuoti ant vokų, 2950 ženklelių klijuoti ant auto langų bei 630 aukų lapų. Tie visi dalykai buvo išsiuntinėti vietovėms su prašymu paskleisti lietuviškose bendruomenėse pritraukiant daugiau aukų.

Šia proga mes kreipiamės į visus geros valios lietuvius, į JFK skyrius, į JAV LB Apygardas ir apylinkes su pakartotinu prašymu, kad prisijungtų medžiaga būtų kiek galima greičiau visuomenėje paskleista ir jei reikalinga, paprašyti Komiteto prisijungti daugiau. Gauname skundų, kad daugelis nežino apie tą medžiagą, arba valdybos neskelbia ir nerodo nariams. Bendruomenės nariai nežino, kad visos apylinkės seniai ją turi.

Metų pradžioje JFK išsiuntinėjo visoms lietuviškos parapijoms, kunigams bei geriausiai lietuviškoje bendruomenėje ekonominiu atžvilgiu stovintiems lietuviams gydytojams bei inžinieriams mūsų prašy-

mą, kad prisidėtų savo finansine auka prie užsibrėžto tikslo įgyvendinimo. Prašytume visų neatidėlioti ir grąžinti knygelę šaknelės ir aukų lapus.

Ta proga pabrėžiama, kad aukų sėkmingas rinkimas priklauso JFK Komitetui per visus 1968-ųjų metus, o visi geros valios ir širdies lietuviai turi jausti pareigą aukoti dosniai ir daryti viską, kad mes tą tikslą pasiektume.

Nemažas skaičius lietuvių JAV ar Kanadoje baigė mokslus ir tinkamai įsijungę į tų kraštų gyvenimą. Pastebėta, tačiau, kad mūsų jaunieji inžinieriai (ir mokytojai) yra labai nutolę nuo aukojimo pareigos Lietuvos laisvinimo reikalams. Todėl mes pasiryžę kontaktuoti kiekvieną lietuvių, kad jis savo finansinę auką šiais jubiliejiniiais metais atliktų. Pabrėžtinai prašome JAV apylinkes, kad jos savo veiklą tuo reikalu greičiau suaktyvintų.

JF Komitetas ketina PLB seimo komiteto darbus paremti pinigais, kada bus reikalo. Norima matyti PLB seimą New Yorke didžiulį ir sekmingą. Čia kiekvieno bendruomenininko pareiga paremti.

JFK

MINTYS PO ELEKTRONIKOS KULTŪRINIAME SUBATVAKARY

Laisvės kovos metai, kaip atrodo, ir mūsų tarpusavė kovom, pasiniekinimais, akivaizdžiu etikos nuosmūkiu šauna į aukštį regimu statmeniu. Beveik tobulus to "kovingumo" pavyzdžius pastaruoju metu davė Draugo kultūrinis priedas (kun. B. Chomskio Kovotojų premjeros recenzija) ir kultūros žurnalas Aidai (Andriaus Sietyno Trečiosios Pradalgės apžvalga).

L.B. Kultūros Klubas Bostone, keliolika metų dirbęs darniai ir kultūringai, šiemetinių aistrų taip pat vos nesudraskytas į du gabalus. Degutas verdamas toliau, skaldymosi procesas ir dabar dar nėra išsivėpęs.

Tai vis mūsų kultūrinio gyvenimo apraiškos, į kurias, anot V.M., reiktų pažvelgti "iš kitos pusės", pasitelkti tąpatį "kovingumą" (nes gi lazda turi du galus!), kurio tili arogantai ir vidutiniškai laikosi jau porą dešimtmečių, visom išuliom priemonėm stengdamiesi kitus perreikti, kad patys galėtų plūduriuoti paviršiuje, vienas kitą iki apsvaigimo aukštindami ir garbindami.

Tiesa, minimų tautiečių pasistatyti standartai labai imponantiški, neapdairų žmogų jie gali apsvaiginti kaip fata morgana, tik baisi nelaimė, kad tie standartai yra taisyklės visiems kitiems, tik ne sau pačiam: dažnu atveju jų pačių kūrybiniai darbai net ir vidutinumo nesiekia.

Problema darosi skaudė, dar skaudesnė ji atrodo šiemet, kai tarpusavio susipratimo, tarpusavio santykių kultūra turėtų būti mūsų tikslas.

Reikia dėkoti Viešpačiui Dievui ar geriam vėjam, kad jokia pikta sėkla iki šiol dar neįsiraušė į Bostono kultūrinį subatvakarių veiklą. Tu-

rėdami gana pastovų lankytojų kiekį, jie vis dar tebėra gyvastingi, jiems vis dar nestinga ieškojimo pastangų.

Šiemet kult. subatvakarių rengėjai, kurių prieky tvirtai tebestovi inž. Edm. Cibas, į savo parengimų programas ryžosi įtraukti daugiau jaunų pajėgų. Jau pasirodė du jauni paskaitininkai -- inž. Užpurvis ir inž. Kalvaitis -- ir abu sėkmingai, su rimtai paruoštom paskaitom. Kad ir tik du, bet jau prieauglis, jau nemena paguoda.

Inž. Ramūnas Kalvaitis, kuris kovo 16 d. kult. subatvakary skaitė paskaitą apie elektroniką, yra kilęs iš plačiai pažįstamos Kalvaičių šeimos. Jo miręs tėvas buvo teisininkas ir nepr. Lietuvos teismo prokuroras, jo motina Paulina Kalvaitienė -- įžymia dienu sportininkė, o dabar lit. mokyklos mokytoja, jo dėdės -- konsulas dr. Ant. Kalvaitis, pianistas St. Kalvaitis, velionis dr. Bruno Kalvaitis, teta -- buv. Valst. Operos solistė Elena Kalvaitytė -- Velbasienė.

Inž. R. Kalvaitis eina savo giminės siekimų keliu. Gimęs Kaune, gimnaziją baigęs Australijoje, ten pat porą semestrų išklause mechanikos, su tėvais atvyko į JAV, į Bostoną, čia tuoj įstojo Northeastern universitetą ir pradėjo studijuoti

elektroniką, kurią baigė bakalauro laipsniu. Šiuo metu jau yra išlaikęs disertacinius egzaminus magistro laipsniui gauti, taigi savo gabumais tebesistiebia į aukštį.

Elektronika yra modernus ir plačias sritis aprėpiantis mokslas. Inž. R. Kalvaitis ilgiau stabilėjo tikties radaro, medicinos, kompiuterių ir pasaulio erdvių tyrimo elektronika. Savo paskaitą jaunasis prelegentas paskaitė gera lietuvių kalba, kai kur net painius terminus taikliai gimtojon kalbon išversdamas, pailiustravo ją vienu kitu pavyzdžiu bei foto nuotrauka, viena kita matematikos formulė. Klausytojų tarpe, kurių buvo apie 50, paskaitininkas susilaukė gausių klausimų, į kuriuos išsamiai atsakė.

Inž. R. Kalvaičio paskaitą savo apsilankymu pagerbė inž. J. Mikalauskas, inž. Vyt. Izbičkas, inž. Edm. Cibas, inž. J. Vaičjurgis, inž. R. Bričkus ir gal dar vienas kitas tų mokslų vyras, kurie tegu man atleiddžia, nes jų pavardžių nespėjau atmintin išidėti.

Balandžio mėn. kultūrinis subatvakaris, rengiamas ALTS-gos namuose, Bostone, yra skiriamas dail. Vikt. Andriūšio mirties metinėms minėti.

Elektronikos sukeltas mintis baigiu, būdamas tikras, kad dar teks prie jų grįžti.

St.S.

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

A. Merkelis — SMETONA — Monografija	\$12.00
V. Šliogeris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS	\$2.00
O. J. C. Norem — TIMELESS LITHUANIA	\$4.00
B. Armonienė — PALIK ASARAS MASKVOJE	\$3.00
St. Yla — MODERNI MERGAITĖ	\$4.00
Vytė Nemunėlis — MESKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
J. Juodis — TAUTOS KELIU — paveikslų albumas	\$7.00
Gr. Šimukonienė — SU DAINA — Lietuviškų dainų rinkinys	\$2.00
J. Budrys — KONTRŽVALGYBA LIETUVOJ	\$2.50
Pr. Alšėnas — MARTYNAS JANKUS	\$4.00
R. Skipitis — NEPRIKLAUSOMA LIETUVA	\$7.00
Dagys — SKULPTŪRŲ IR PAVEIKSLŲ REPRODUKCIJOS (angliškų įvadu ir parašais)	\$6.00
A. Vaičiulaitis — GLUOSNIŲ DAINA — PADAVIMAI	\$2.50
J. Mekas — PAVIENIAI ŽODŽIAI — POEZIJA	\$4.00
A. ŠKĖMOS RAŠTAI I tomas	\$6.00
Dambriūnas, Klimas, Schmalstieg — INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN	\$7.00
P. Tarulis — VILNIAUS RŪBAS — minkštais viršeliais	\$3.00
J. J. Daužvardis — POPULAR LITHUANIAN kietais viršeliais	\$3.75
RECEIPES	\$2.00

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

PLANINGAS TAUPYMAS

5 1/4%

Mokamas už vienų metų taupymo laktus nuo išdavimo datos (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4 3/4%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING JOHN J. KAZANAUSKAS, President

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMA MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Šį sekmadienį atvykit į Kaziuko mugę!

• **Clevelando lietuviškoji skautija** šį sekmadienį, kovo 24 dieną, šv. Jurgio parapijos salėje, rengia tradicinę Kaziuko mugę. Mugė tęsis nuo 11 val. ryto iki 2:30 val. popiet ir bus baigta 3 val. įvykstančia trumpa programa.

Rengiame šią šventę jubiliejinuose mūsų krašto ir organizacijos metuose. Tegu auksiniai sukakčių spinduliai nušviečia mums rytojaus kelius; tegu paliečia jie mūsų širdis ir uždega jose naują ryžtą savo tėvų žemei dirbti ir jos šviesia ateitimi tikėti.

Kovo 24 dieną skautės ir skautai nuširdžiai kviečia visus į Kaziuko mugę.

Neringa-Pilėnai-Klaipėda (Sk.)

ALT SKYRIAUS METINIS SUSIRINKIMAS

Clevelando ALT skyriaus atstovų metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 7 d., 12 val. (tuoj po pamaldų), Lietuvių Klubo apatinėje salėje, 6835 Superior Ave.

Bus metinės veiklos apyskaita ir pranešimai bei naujos valdybos rinkimai.

Organizacijos siūnčia į susirinkimą ne daugiau kaip tris atstovus. Registravimo pagreitinimui, atstovai prašomi atnešti ant paskiro lapelio užrašytą pilną organizacijos pavadinimą ir visų trijų atstovų vardus ir pavardes. Skyriaus nario mokestis \$2.00 metams. Atstovai privalo būti rinkti arba formaliai valdybų paskirti įgalinti, ne šiaip sau asmenys.

ALT Skyriaus Valdyba

"ŠOKTINIS" TAUTYBIŲ FESTIVALYJE

Judri ir sparčiai tobulėjanti šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos tautinių šokių grupė "Šoktinis", kuriai vadovauja J. Kavaliūnaitė, M. Leknickas ir P. Maželis, kovo 17 d. dalyvaavo tautybių festivalyje, kurį kasmet rengia Clevelando Liaudies meno Draugija (Cleveland Folk Arts Association), remiama The Cleveland Press laikraščio.

Mūsų šokėjai — priešpaskutiniame programos numery, ir laiko dar yra. Tad, suradę tuščią salę, dar persoka — kad tik visa būtų kuo tobuliau. Pagaliau, prabėgus devyniolikai įvairių tautų grupių "Šoktinio" eilė. Į didelę sceną plaštakių lengvumu įskrenda dvylika mergaičių — Mikitienė. Vaizdas simpatingas, ir publika plojimu įsijungia į šokio ritmą ir lydi jį ligi pat pabaigos. Visą laiką ji ploja ir gražiai dešimties porų šokamam Gyvatarui, savo nuotaika susiliedama su įvairiom ir vis besikeičiančiom jo formom.

Po "Šoktinio" — ukrai-

niečiai, ir uždanga nusileidžia, publika skirstosi. Šventė, kurios dainoj, šoky ir muzikoj suaidėjo įvairių tautų sielos virpesiai, pasibaigė. Joje su "Šoktinio" šokiu nuaidėjo ir mūsų krašto, ir mūsų tautos vidinė melodija gražioje Music Hall erdvėje.

SLOVENAI PAGERBĖ SENATORIŲ LAUSCHE

Clevelando slovenai kovo 17 d. pagerbė savo kilmės žymiausį asmenį, lietuviams gerai žinomą senatorių Frank J. Lausche. Pagerbimą surengė Didžiojo Clevelando Slovenų Tautinių Namų Federacija, su teikdama senatoriui šių metų žymiausio slovenų titulą.

Pasirodo, kad ne taip didelė slovenų kolonija turi paskirose Clevelando dalyse devynis savo tautinius namus, jų kultūrinius centrus. Iškilmės vyko slovenų salėje, 20713 Recher Ave., Euclide.

Senatorius Lausche savo kalboje, tarp kitko, pasakė, kad svarbiausia, ta pagarbą turėtų priklausyti ne jam, bet jo motinai, kuri, ateivė, "išmoko anglų kalbos labai mažai, bet pasiūstė, kad aš išmokčiau sloveniška. Ji sunkiai dirbo išauuginimui savo šešių vaikų, ir pasirūpino, kad jie įgytų mokslus". Jis taipgi pasakė, kad visame pasaulyje yra tik pusantro milijono slovenų, taigi daug mažiau negu lietuvių.

Savo politiškoje veikloje, pradedant Clevelando burmistru apie 30 metų atgal, paskui gubernatorium, ir pagaliau senatorium, Lausche visada artimai santykiavo su tautinėmis grupėmis ir lietuviais. Ankstyvesniais laikais dalyvaudavo Lietuvos Nepriklausomybės minėjimuose ir dalyvavo dabar, 50 metų sukakties proga. Jis skyrė keletą lietuvių į valdiškas vietas.

Jis vėl kandiduoja į Senatą Washingtone. Pirminiai balsavimai, kad galėtų būti nominuotas kandidatu, bus gegužės 7 d. Viso Ohio lietuviai gali ir privalo jo kandidatūrą paremti eidami balsuoti tą dieną. Jeigu jis nebus nominuotas (prieš jį eina kitas kandidatas), Lausche nebus balsavimų sąrašė lapkričio mėn. rinkimuose.

Clevelande įsisteigė Lietuvių Komitetas Lausche kandidatūrai remti. (ksk)

PALAUDOTAS MOKYTOJAS KAZYS AUGULIS

Kovo 13 d. Clevelande mirė mokytojas Kazys Augulis.

Jakubs & Son laidotuvių koplyčioje, 6621 Edna Ave., kovo 15 d. PLB Centro Valdybos vicepirm. St. Barzdukas atsisveikino kalboje apibūdino velionies stropumą mokytojo pareigose. Priminė, kad nuo 1955 m. iki 1958 m. buvo LB Centro Valdybos sekretorium, visuomeninėje veikloje pareigas atliko kuogeriausiai. Velionies žmonai Liudai, dukrai Vidai ir giminėms bei artimiesiems pareiškė apgailestavimą ir užuojautą.

Kovo 16 d. iš laidotuvių koplyčios nulydėtas į šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčią, kur klebonas kun. B. Ivanauskas atgiedojo eklekvijs ir atnašavo šv. Mišias.

Po pamaldų velionis Kazys palydėtas į Kalvarijos kapines. Prie kapo paskutinį atsisveikinimo žodį tarė F. Eidimtas ir lietuvių visuomenės vardu jo žmonai mokyt. Liudai, dukrai magistrui Vidai, giminėms ir artimiesiems pareiškė

nuoširdžią užuojautą. Kun. K. Žemaitis palydint Kazį į amžinąjį gyvenimą atkalbėjo maldas.

Laidotuvėse dalyvavo velionies žmona mokyt. Liudai, dukra mokyt. Vida, iš Detroito atvykę gen. Čerčius su ponia (velionies puseserė), gausus būrys artimųjų ir bičiulių, atlikdami velioniui paskutinį patarnavimą.

• **Algimantas Motiekaitis ir Andrius Kuprevičius** ruošia kamerinės muzikos koncertą kovo 26 d., 8:30 val. vak. Cleveland Music School Settlement salėje (Magnolia Dr.).

Čelistas A. Motiekaitis šiuo metu groja Pittsburgho Simfoniniame Orkestre.

Abu aukšto lygio muzikos menininkai išpildys Beethoveno, Prokofjovo ir Griego kūrinis.

Lietuvių visuomenė maloniai kviečiama šio vertinogo koncerto pasiklausyti.

SUSIRINKIMAS IR VAKARIENĖ

Kovo 26 d. (antradienį), 6:30 v. v. Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Clevelando skyrius rengia narių ir svečių su poniomis vakarienę (smorgasbord) — susirinkimą Smith's restorane, Coral Room A, East 222nd Street ir Lake Shore Blvd., Euclide.

Primenama, kad šis susirinkimas bus paskutinis prieš ALIAS suvažiavimą Clevelande gegužės 30 d.

• **Kun. Stasys Raila, LK RŠ** reikalų vedėjas lankėsi Clevelande ir kovo 17 pasakė pamokslą šv. Jurgio parapijos bažnyčioje Maldos ir Aukos dienos už persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje proga. Po pamaldų jis dalyvavo ta proga surengtame minėjime, kur apie Bažnyčios padėtį Lietuvoje kalbėjo A. Kasulaitis.

Kovo 16 d. kun. St. Raila aplankė Dirvos redakciją.

• **Frank J. Vitonis, gyv.** 7013 Whitney Ave., mirė Clevelande ir palaidotas

Kalvarijos kapinėse kovo 20 d., pamaldas atlaikius šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Laidotuvėmis rūpino si Della Jakubs & Son laidotuvių įstaiga, 6621 Edna Ave.

• **"Grandinėle",** Liudo Sagio vadov. tautinių šokių grupė, sekmadienį, kovo 17, Chicagoje, Draugo metinės knygos premijos įteikimo šventėje išpildė savo programą ir susilaukė labai šilto publikos pritarimo.

• **Širdingai dėkoju** dr. D. Degesiui už man padarytą operaciją ir dr. A. Martui už manęs gydymą.

Vincas Stankauskas

• **St. Joseph High School** yra netoli Naujos parapijos ir joje lankosi nemažai lietuvių.

Kiekvienais metais toji mokykla paruošia vaidinimą su profesionalų režisorių pagalba. Tie vaidinimai su kitų mokyklų mokinių pagalba, susilaukia labai didelio visuomenės dėmesio. Vaidinimų metu iškyla naujos sceninio meno žvaigždės. Tų vaidinimų pastatymas kainuoja apie 6-7.000 dol., bet jie atneša mokyklai gražaus pelno.

Neseniai buvo pastatyta operetė Half a Sixpense. Joje labai gražiai pasireiškė Rūta Jokūbaitytė, Dalia Varsarytė, Jonas Degutis, Edvardas Petkus ir Vytas Zagarskas.

Kovo 18-23 mokykloje paskelbta tautybių savaitė, kurioje savo programa žada pasirodyti ir gausi lietuvių grupė.

A. M. D. REALTY

2 šeimų namas arti šv. Jurgio bažnyčios, 6722 Bayliss Ave. \$9,700. Apatinis butas tuščias, turime raktą ir galime parodyti kiekvieną dieną.

Alg. Dailidė — Realtor

Bendradarbiai:

Ant. Mikoliūnas ir

Mike Sekara

1123 1/2 Norwood Rd.

432-1322

KALBĖS APIE LIETUVIŲ DARŽELĮ

Radio stotis WGAR (FM 99.5) jau kelinta savaitę pirmadieniais teikia programas supažindinimui klausytojų su tautiniais kultūriniais darželiais.

Pirmadienį, kovo 25, 10 val. ryto, bus apie lietuvių darželį. Vedėja Betty Ott pakvieta Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungos pirmininką K.S. Karpių papasakoti apie mūsų darželį. Programa bus pradėta su "Spaudos Baliaus Valso" muzika.

• **Lietuvių Klubo Direkcija** kovo mėn. 22 d., 7 val. 30 min. mažojoje salėje ruošia Kazimierų bei Juozapų suėjimą bei jų pagerbimą.

Cia jiems galėsite išreikšti savo linkėjimus, išlošti daug gėrybių, pažaisti šachmatais; o taip pat dar ir kitokių staigmenų.

Laukiame atsilankant tiek senų, tiek jaunų. Įėjimas laisvas. (Sk.)

Turime gerą pasirinkimą namų naujosios parapijos rajone ir Clevelando priemiesčiuose. Taip pat imame namus pardavimui visuose spalvotų rajonuose.

J. ŠIRVAITIS

Wm. T. Byrne

Real Estate

KE 1-4080 — namai,

MU 1-6100 - įstaiga.

F E M A L E

WOMEN SEWERS WANTED
Work at home doing simple sewing. We supply materials and pay shipping both ways. Good rate of pay. Piece work. Write Dept. D. Jamster Industries, Inc., 100 Ashman, Sault Ste. Marie, Mich. 49783, (313-391)

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and
REMODELING
LOANS
.....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES
Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue 936 East 185th St.
EN 1-1763 KE 1-7770
CLEVELAND, Ohio

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ — DOVANAS Į LIETUVĄ IR SOVIETŲ SĄJUNGĄ NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

Tel. (212) 581-6590

(212) 581-7729

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma—skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
• BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue	IN 7-6465
• BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Ave.	249-6216
• JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street	HE 5-6369
• LOS ANGELES, CAL. — 107 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
• NEWARK, N.J. — 250 Market Street	MI 2-2452
• NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	PO 9-4507
• RAHWAY, N.J. — 717 W. Grand Avenue	381-8997
• ROCHESTER, N.Y. — 558 Hudson Avenue	232-2942
• SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway	AN 8-1120
• SOUTH RIVER, N.J. — 46 Whitehead Avenue	CL 7-6320
• SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306
• UTICA, N.Y. — 963 Bleeker Street	RE 2-7476

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• John F. Burgess paskirtas vadovauti respublikonų partijos tautybių komitetui. Skelbdamas tą paskyrimą, respublikonų partijos pirm. Ray C. Bliss praneša, jog Mahanoy City, Pensilvanijoje gimęs J. F. Burgess esąs lietuvių kilmės, profesoriaujęs Georgetown universitete.

Jaunas, 26 m. amžiaus, politikas šiuo metu ruošiasi filosofijos daktaro laipsniui įsigyti. Neseniai jis buvo specialiai atžymėtas už rašinį "Prekybos vaidmuo šaltajame kare".

• Filisterių Skautų Sąjunga, kartu su Skautų Akademikų Korp! VYTIS ir Akademikų Skaučių Draugovę sudaro Akademinių Skautų Sąjūdį, kuris yra viena iš trijų Lietuvių Skautų Sąjungos šakų. Šiuometinė FSS Centro Valdyba yra Los Angeles, Kalifornijoje sekančiame sąstate: dr. Algirdas Avižienis — pirmininkas, dr. Arvydas Klierė — pirm. pavaduotojas, Rūta Kvilytė-Kulikauskienė — sekretorė, Laimis Venckus — išdininkas, Povilas Abelkis — narys informacijos reikalams.

CV-bos (sekretorės) adresas: 8111 Page St., Buena Park, Calif. 90620.

Visos 1968 metų FSS skyrių valdybos prašomos prisistatyti CV-bai, jei tai dar nepadarė. Pavieniai gyvenę filisteriai, ypač tie,

kurie jau gal eilė metų kiek atitolo nuo akademiško skautiško gyvenimo, raginami tiesiai registruotis CV-boje arba artimiausioje FSS skyriuje. Tegul šis Nepriklausomybės Atgavimo ir Lietuviškos Skautybės Gimimo Jubiliejiniai Metai pabudina visus į prasmingą darbą. 1) Gyventi ir tobulinti save ir organizaciją lietuviškojo akademinio plotmėje, 2) Dirbti jaunesniųjų skautų auklėjimo baruose ir skiepyti jiems meilę Lietuvai ir mokslui, 3) Moraliniai ir finansiniai remti Lietuvių Skautų Sąjungą ir kitus akademikams artimus projektus.

Ad Meliorem!

FSS CV-ba

• Elena S. Santvarienė, nuo 1952 m. dirbanti John Hancock'o draudimo bendrovėje, Bostone, jos buv. viršininką Mr. Whelak'ą pakėlus menedžerio asistentu, š. m. kovo 14 d. paskirta Medicinos egzaminuotojų ir jų atlyginimų skyriaus viršininke (Supervisor'e). 1962 m. pakelta į skyriaus vedėjos pareigas, 1965 m. į Vieneto vedėjas, dabar ji gavo šį atsakingą darbą Index'o divizijoje, kurios menedžeris yra Mr. Doig.

John Hancock'o News Weekly, duodamos pranešimą apie šį bendrovės viceprezidento Thomas A. Walsh'o paskyrimą, įdėjo

naujos viršininkės foto nuotrauką ir jos pareigas taip apibūdino: "Nuo šio meto p. Santvarienės žinioj bus Bendrovės dirbančių 10,000 gydytojų-egzaminuotojų bylos, skyriaus administracija, darbų eiga ir atlyginimų išmokėjimas už medicininius patarnavimus".

Santvarų draugai Bostone tuo nauju p. Alės tarnybiniu paaugštinimu nuoširdžiai džiaugiasi ir ją sveikina.

CHICAGO

• Solistas Valent. Liorentas, bas-baritonas, pažįstamas jau iš anksčiau statytų Chicago Lietuvių Operų, netrukus statomoje "Fidelio" operoje dainuos Don Fernando, valstybės ministro, partiją. (Sk.)

• Lietuvių Prekybos Rūmų metiniame narių susirinkime kovo 13 d. kalbėjo inž. Adamkavičius. Jis buvo gerai pasiruošęs ir pasakė įdomią kalbą apie Sanitarinį distriktą, jo istoriją, trukumus ir reikalą jame įvesti geresnę tvarką. Susirinkimo dalyviams inž. V. Adamkavičiaus kalba patiko ir visi vienbalsiai kandidatą nutarė remti būsimuose rinkimuose.

Iš L. Pr. R. atsisakius direktoriui Brunui Šukiui, jo vieton pristatytas Vito Šukis.

DĖMESIO DIRVOS SKAITYTOJAMS CHICAGOJE

MEČYS ŠIMKUS, teisininkas, turįs ilgametę praktiką, tiksliai, tvarkingai ir greitai užpildo įvairius IN-COME TAX blankus. Adresas: 4259 So. Maplewood, Chicago, Ill., tel CL 4-7450 arba YA 7-2046. Kasdien 9-8 val.

AUKOS DIRVAI

I. Preibys, Detroit	2,00
A. Gudėnas, Cleveland	2,00
Kun. E. Statkus, Roscomoon ..	2,00
A. Karpinskas, Madison	3,00
M. Sketerytė, Brooklyn	2,00
M. Židonis, New Haven	2,00
S. Tallat-Kelpša, Baltimore	2,00
V. Guzulaitis, Owego	1,00
V. Aglinskas, Chicago	2,00
M. Klimas, Brockton	2,00
D. Giedraitis, Elgins,	2,00
K. Grintalis, Baltimore	1,00
A. Lapinas, Chomedey	2,00
J. Mitkus, Detroit	2,00
T. Palionis, Madison	4,00
V. Tarvydis, Collingsville ..	2,00
J. Šulaitis, La Grange	5,00
K. Kazlauskas, Cornwells Heights	2,00
K. Dulys, Baltimore	5,00
J. Jakštys, Chicago	2,00
J. Lapeška, Richmond Hts.	2,00
V. Urbonas, Chicago	1,00
J. Gumbelevičius, St. Louis ..	7,00
Parama Credit Union Toronto	50,00
V. Matulevičius, Weston	10,00
J. Saladžius, St. Louis	2,00
V. Vilčinas, Racine	2,00
S. Lileikis, Dorchester	2,00
J. Jauška, Toronto	2,00
A. Traška, Chicago	5,00
A. Palaitis, Racine	2,00

chicagos Lietuvių opera

MARIA AUKŠTESNIOSIOS MOKYKLOS SALĖJE
LITHUANIAN PLAZA / WEST 67 STREET & CALIFORNIA AVENUE, CHICAGOJE

STATO Ludwиг van Beethoven

Fidelio

DVIEJŲ, VEIKSMŲ, OPERA.

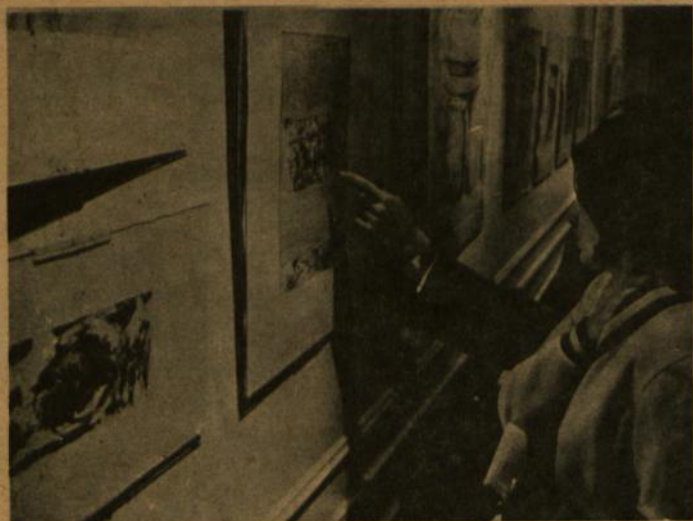
DIRIGENTAS-ALEKSANDRAS KUČIUNAS

SOLISTAI
DANUTĖ STANKAITYTĖ · JONAS VAZNELIS · STASYS BARAS
ALGIRDAS BRAZIS · DAIVA MONGIRDAITĖ · STEFAN WICK
VALENTINAS LIORENTAS · JULIUS SAVRIMAS · VACLOVAS MOMKUS

DAILININKAS-ALGIRDAS KURAUSKAS

PREMJERA: 1968. III. 23 / 8:00 VAL. V.
II SPEKTAKLIS: 1968. III. 24 / 3:00 VAL. P.P.
III SPEKTAKLIS: 1968. III. 30 / 8:00 VAL. V.

...
BILJETAI PARDOUDAMI: „Margintuose“, 2511 West 69th Street, Chicago, Ill. 60629 - Tel. PR 8-4385
BILJETAI UŽSAKOMI PAŠTU, siunčiant čekį: Lithuanian Opera of Chicago, 6401 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60629
BILJETŲ KAINOS: Parteryje \$8.00, \$6.50, \$5.00. Balkone \$7.00, \$5.00, \$3.00
Premjeros spektakliui visi bilietai pusė dolerio brangesni.

Kovo 8 d. New York'e La Maison Francaise New York University buvo atidaryta trijų lietuvių dailininkų Mikšio, Mončio ir Prano paroda. Nuotraukoje Danutė Penikienė prie dail. Prano (Gailiaus) kūrinių, G. Peniko nuotrauka

A + A

GENOVAITEI PUODŽIŪNIENEI

mirus, jos vyrui KESTUČIUI dukroms ir motinai
reiškiame gilią užuojautą

Nijolė ir Petras Maželiai

Mielam tremties dienų bičiuliui

MYKOLUI PAROKUI

Chicagoje mirus,
mūsų brangiajai

DR. SOFLIAI RYTMETYTEI-PAROKIENEI,
dukterims DANUTEI ir GRAŽINAI,

jų vyrams p. KURKULIUI ir p. GIEDRAIČIUI,
velionio giminėms ir artimiesiems
reiškiame gilią užuojautą,
drauge su jais gedime

Alė ir Stasys Santvarai

M. Manomaitis, Boston ... 10,00
J. Keršis, Peninsula

Skaityk ir platink
DIRVĄ

AR ZINAI, KAD

...atvėsinimui didžiųjų Amerikos miestų jaunimo temperamentui, ypač negrų rajonuose, sunkvežimių fabrikas Fruehauf Co. Detroit'e, gamina kilnojamą aluminijaus baseiną su visa vandens filtravimo sistema. TV "swimobile" yra 30 pėdų ilgio, 8 pėdų pločio, talpinąs 4.800 gal. vandens. Aluminijaus baseinas ant ratų gali būti pripildytas iš hidranto. Kaina — 6000 dol.

• ANGLŲ VALSTYBINĖ televizijos bendrovė BBC atsisakė rodyti filmą iš Vietnamo karo, rodančią komunistų įvykdytus žiaurumus. Priešingai, rodomi filmai apimą komunistinę propagandą, nukreiptą prieš amerikiečius.

tus žiaurumus. Priešingai, rodomi filmai apimą komunistinę propagandą, nukreiptą prieš amerikiečius.

• KOMUNISTŲ DESPERATIŠKOS pastangos laikytis P. Vietname siejamos su jų viltimis, kad JAV prezidentu rudenį bus išrinktas "taikos balandis" ir tuo pačiu jie daugiau laimės de-rybose.

MUZIEJAUS RETENYBĖ

Nepriklausomos Lietuvos monetos pardavimui, 5 litai J. Basanavičius, 10 litų Vytautas Didysis, 10 litų prez. A. Smetona ir kitos. Kainoraštis pareikalavus, P. Zablockis, P. O. Box 4642 Stn. C. Vancouver 10, B. C. Canada.

Colorado valstijos senatorius Andy Lucas, J. Steikūnienė ir prof. W. Chapitis Vasario 16 minėjime Denveryje. R. Glodenio nuotrauka

Colorado lietuvių kolonija negausi, bet irgi paminėjo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį ir ta proga gubernatorių John A. Love išleido proklamaciją. Vasario 24 Colonade restorane buvo surengtas banketas, kur pagrindiniu kalbėtoju buvo prof. W.J. Chapitis, kalbėjęs tema "Lietuvis — pasaulio pilietis". Minėjime dalyvavo ir žodį tarė senatorius Andy Lucas. Nuotraukoje dalis minėjimo — banketo dalyvių. Sėdi iš kairės: A. Glodenienė, R. Glodenis, LB apyl. pirm. J. Senkus, J. Senkuvienė, prof. W. Chapitis ir J. Steikūnienė. A. Vaitaičio nuotrauka